

ek

zenvedők!

betegségének is a...
rték már végre a...
a rettenetes gör...
akik ebben a ke...
vedtek, most meg...
fájdalmaitól.

vezérképviselő: ...
ban, Bucuresti, Ca...
200.— lej utánvét

megyék küldött...
nem fog határozni...
vezeteinek vitás...
ideiglenesen ma...
pártiszervezet elnö...
küle nem dönthet...

miniszter propa...
ja

ter tegnap Iasiba...
ad itt, majd Chisi...
ni fog a lapusna...
zetet végrehajtó bi...
alkalommal 10 ki...
liberális párt or...
et dönteni fog Chi...
a nemzeti paraszti...
kere-zipártnak má...
hirdetett nagygyű...
ngedélyezze erre a

nács ucca...
rogramja
ban

osi mérnöki hivatal...
edezésére hatmillió...
asztak meg az új...
beharangozott ki...
valószínűleg néhán...
ek. Először is kiasz...
ui ucca gyalogjáró...
ssaryk ucca gyalog...
melyen már lábtörés...
kelőket.

SPORT

on vezeti
ligaselejtezőt

(Kelet tud.) A mai...
NSC ligabajnoki se...
sére az Erzaki Liga...
esen Stanciu Aureli...
ban hivatalos elfog...
visszaadta. Helyé...
Turesan Antont dele...
ldetést vállalta, sze...
gu mérkőzés pártat...
ak látszik.

és Lapkiadó E...
a Baron L. Pop...
szám: 2-61.

Taxa postala...
plăteite în num. No. 224718/929.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop
10. Telefon: 8-61. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedéve...
600, félre: Ha...
félre 12, detések díj...
KELET" az...
dóság egyet...
Cikkeink ut...
rás megjelöl

Dr. Rannetter Robert
Budapest
Disztor 2.1.e

KELET

Hírmunkák...
leveleket nem fogadunk el.
Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Strada Cobălcescu 52.
Kedd, 1936. május 19.
5696. ÉV. IJAR 27 | XIX. ÉVF. 118 SZAM

Meghalt Nahum Szokolov

LONDON, május 18. A Reuter jelenti: Nahum Szokolov, a Jewish Agency for Palestine és a Cionista Világszervezet díszelnöke és volt elnöke 76 éves korában, ma reggel meghalt londoni lakásán.

Nehéz és hosszú az út a wisogrodi gettótól a Downing Streetig. Kevés zsidónak sikerült ezt az utat megtennie, még ha utközben ki is hajigálta batyujából a legnehezebb balasztot: a zsidóságot. Hát még ha ebben a batyuban nem is volt más utával, csak a zsidóság? Nahum Szokolov végigjárta ezt a tövises utat és nemcsak a Downing Streetig jutott el, de sokkal messzebb ennél: a Skopus hegyéig.

A zsidó népi élet mélységeiből tünt elő, átítva a zsidó tradíció szépségeivel és telítve a zsidó tudás mérhetetlen gazdagságával. Már kis chéder-gyerek korában megjósolták neki, hogy nagy rabbi lesz belőle, mert beretváies eszével és csodálatos tudásával valószínűleg elkápráztatott mindenkit. Még nem volt husz éves, amikor meghívták a lembergi rabbiallásra, de álmai és vágyai másfelé szöktették. Am ha a konvencionális értékek szerint író és publicista, majd később politikus és államférfi is lett belőle, végül lényegében a wisogrodi jövődöndöknak volt a zsidó. Mert az a férfi, akit most a zsidó nép, a szó legisztióbb értelmében nagy rabbi volt, a zsidó nép egyik legnagyobb tanítómestere, aki bölcs tanításával és nemes egyéniségével utat mutatott és utat vágott a pusztában vándorló népeknek.

Nehéz feladata van az újságíróknak, aki Nahum Szokolovról akar nekrológot írni. Harminc éven át ő tartotta a nekrológokat a cionizmus halottairól a cionista világkongresszusokon. Ezek a finom, poétikus hangulatú emlékbeszédek ma már a cionista irodalom klasszikus gyöngyszemei. Vajjon akad majd toli, amely csak megközelítő kongenialitással fogja tudni megírni az ő nekrológját? Nahum Szokolov az újkori zsidó történelem egyik centrális figurája, dinamikus, alakító ereje. Az ő szelleme, egyénisége, de főként cselekvő munkája nélkül más arcúvá válna a zsidó jelennek és jövőnek. A zsidó történelem egyik válságos, átmeneti korszakában lépett az események színterére és hatalmas egyéniségének súlyával jelentős mértékben befolyásolta az események alakulását. A zsidóság, egyrészt az emancipáció és az asszimiláció, másrészt a környező népek feltörekvő nacionalizmusának kettős lidércfényében állott és a nagy keresztutnál választania kellett a megmaradás, vagy az elválás, az élet vagy a halál útja között. Nahum Szokolov egyike volt Herzl mellett ama profétáknak, akik megmutatták a zsidó népek az élet és a feltámadás útját.

Vezér lett anélkül, hogy akarta volna. Temperamentuma, egyénisége és hajlamai nem predestinálták vezéri szerepre. Inkább költő és álmodozó volt. Lényét valami lírai légység jellemezte és az a szelid mosoly, amely soha nem hagyta el ajkát. Hajlékony alakja, halk, finom mozdulatai, szőkén csillogó szakállja és behízog, dallamos hangja inkább egy XIV-ik Lajos korabeli francia gavallérra emlékeztettek, mint politikusra. De ha a külsejében nem is volt rajta semmi markáns, a szellem, amely áthatotta, annál markánsabb, átfogóbb és lenyűgözőbb volt. Herz Tivadar a „szellem zsidójának” revezte őt és a zsidó történelem alakjai közül kevése állik rá úgy ez a jelző, mint őra.

A zsidó nép nagy szerencséje, hogy abban a válságos korban, amikor sorsának serpenyője élet és halál között ingott, egyszerre két vezére is támadt: Weizmann és Szokolov. Elképzelni sem lehet két ellentétebb embert, ugy külső megjelenésre, mint belső adottságokra nézve. A szélesvállú Weizmann az ész, a kérélehetetlen logika és kemény, gyors cselekvések embere. A filigrán Szokolov az érzelem, a kiengesztelés, az áthidalás

mestere. Ez a két polárisan ellentétes egyéniség rendkívül szerencsésen egészítette ki egymást és husz éven át szinte megható harmóniában szolgálták a zsidó megújodás nagy ügyét. Mert ha különböző fából is volt faragva a két ember, egy dologban ikertestvérek voltak: mindketten nemcsak vezérei, de leghűségesebb szolgálói is voltak a zsidó népek és életüket minden fenntartás nélkül a zsidó nemzeti megújodás szolgálatába állították.

Nahum Szokolov életműve főleg két irányban csucsoodik ki. Mint író és publicista a héber nyelv újjászületésének egyik legodaadóbb és leghivatottabb harcosa. Ma már a hivatalos irodalomtörténeti értékelés állapítja meg, hogy Nahum Szokolov írói és nyelvészeti tevékenysége nélkül a modern héber nyelv nem érhetne volna el mai fejlettségi fokát. „A világ legöregebb nyelvét a legfiatalabbá változtattuk” — mondotta hatyudalában, a tavalyi cionista kongresszuson tartott záróbeszédében és a fiatalító csodadoktorok sorában Szokolov az első helyet foglalja el. A Haszkala irodalmi iskolájához tartozott, de ő is, miként Bialik, az újkori felvilágosodás eszméit a zsidó népség tradícióinak humuszában akarta meggyökeresíteni. A zsidó szellem szerinte csak úgy fejlődhetik egészségesen, ha az a népség talajából nő ki. Éppen ezért a galutban nem is bontakozhatik ki teljes eredetiségében és tisztaságában a zsidó szellem. Az emberiség az egyszerű igaz dolgokra törekszik és ez az, amitől a galut zsidósága a leginkább van elzárva.

Amikor 1935 januárjában először járt Erdélyben Szokolov, hosszasan beszélgettem vele erről a kérdéstről. Akkor mondotta a következőket:

— A zsidók különböző nyelveket beszélnek, sőt néha tulajdonul beszélnek a mások nyelvét, annyira jól, hogy éppen erről lehet megismerni, hogy zsidók, mert a beszédüknek valahogy könyve van. Meg kell tanulnunk végre egyszerűen és tisztán beszélni. Ez

Szokolov élete és pályafutása

Nahum Szokolov élete a legérdekesebb zsidó karriernek egyike. Eseményekben és lendületes fordulatokban gazdag élet, amely mélyen belenyúlik a legújabb kor zsidóságának történelmébe és szinte egyik fejezete ennek a történetnek.

Egy kis szük gettóból, a lengyelországi Wyszogrodából indul el ez az élet. Ebben a lengyel kisvárosban látta meg Szokolov a napvilágot, 1860-ban. Gyermekéveit szegény zsidó millióban töltötte el. Törékeny, sápadt kisfiú volt, aki kora hajnalban indult a chéderbe és ott töltötte egész napját. Rengeteget tanult és már gyermekéveiben megcsodálta bámulatos felgyökérségét és szorgalmát. Azt mondták, nagy rabbi lesz belőle.

Wrangel báró és a klotzi jesiva-bocher.

A kenyérgondok később arra készítik szüleit, hogy elköltözzenek Wyszogrodából és Klotzba telepedjenek le. És itt valóssággal regényes fordulatot vesz a kis wyszogrodi chéder-gyerek élete. A klotzi földesur, Wrangel báró, tudomást szerez az éleseszlú fiúról és érdeklődni kezd iránta. A romantikus hajlma lengyel arisztokrata magához kéri és hosszasan elbeszéli vele. A kisváros zsidó uccájának nemsokára nagy szenzációja volt: a báró pártfogásába vette a jesiva-bochert.

A Haeefirah.

A tizenhatéves fiatalember előtt új horizontok nyíltak meg. Megismeri az európai kultúrát. Elsősorban a nyelvek iránt érdeklődik és csakhamar megtanul németül, franciául és angolul. Rengeteget olvas és tudása egyre szélesebbre terjed. Tizenkilenc éves korában a lembergi rabbiszéket ajánlják fel neki, amelyre nagy rabbinikus tudása predestinálja. De Szokolov ekkor már eldöntötte élete pályáját. A pompás ajánlatot elutasítja és Lemberg helyett Varsóba megy

azonban csak a héber nyelv segítségével lesz lehetséges.

Ebből a kulturpolitikai állásfoglalásból önként és organikusán fejlődött ki Szokolov általános zsidó politikai felfogása, amely természetesen a cionizmusban találta meg kifejezési formáját. Amikor a cionizmus elérkezett a megvalósulás történelmi pillanatához, Nahum Szokolov lett ennek az utban lévő zsidó államnak az első diplomatája. Weizmannal együtt ő végezte el híhetetlen szívóssággal és körültekintéssel azt a diplomáciai munkát, amely a Balfour deklarációhoz vezetett és ugyancsak ő volt az, aki a többi európai államokkal ratifikálta a deklarációt. Sorra látogatta az európai kormányokat, az egykori wisogrodi chéder-gyerek miniszterekkel, kormányfőkkel, sőt fejedelmekkel tárgyalt, míg végre eljutott a Balfour deklarációban foglalt ígéret a párizsi békekonferenciáig, ahol a népek itélőszéke előtt Weizmannal és Ussiskinnal együtt ő képviselte a zsidó népet. Szokolov nemcsak az újjáépülő Zsidóországnak, de a diasporában maradó zsidóságnak is a diplomatája volt. Az, hogy a különböző békeszerződésekben a kisebbségi jogok klauzuláját is beiktatták, nem kis mértékben az ő érdeme volt. Mint a Delegation Juives elnöke egyik alkotója a modern kisebbségi jogrendszernek.

Mindeme alkotásoknál és képességeknél azonban nagyobb volt maga az ember. Akinek alkalmá volt egyszer is érintkezni vele, sohasem tudott szabadulni egyéniségének talán nem is annyira lenyűgöző, mint inkább elbájoló hatása alól. A régi nagy zsidó bölcsök fajtájához tartozott. Aradt és ömlött belőle a tudás, a szellem és a soha el nem apadó szelid, finom humor. Ama ritka ember közé tartozott, akiknek, bár magas polcokra emelte a sors, soha egyetlen ellenségük nem volt, mert ő is mindenkit egyformán szeretett és ez a szeretet tette őt képestes nagy emberi cselekedetek véghezvitelére.

A zsidó nép emlékezete legnagyobbjai közé fogja helyezni és örökké meg fogja őt őrizni szívében.

Marton Ernő

Iró akar lenni. Perek Szmolenszki mellé szegődik, aki abban az időben a nemzeti megújodás és a héber újjászületés forradalmi uttorója volt. Szokolov Szmolenszki lapjának, a Haeefirah-nak munkatársa, majd később 1885-ben szerkesztője lesz. A legszebb és legtisztább héber nyelven ír. A héber napilapban a nyugateurópai politikai eseményekkel foglalkozik. Ki hallott akkor még olyant a zsidó uccában, hogy héberül külpolitikai cikkeket írjanak és héberül író ember marró szatirával bunkózza le az európai politika nagy mesterét. Szokolov azonban küldetést teljesített. Tárcái és cikkei megnyitották az európai horizontokat a sötét gettóban felöltött olvasók előtt és megteremtette a modern héber zsurnalisztikát.

„A héber irodalom mestere.”

Szokolov ebben az időben még nem politikai és politikai értelemben nem is cionista még. Minden erejét és idejét a héber nyelvnek, az irodalomnak és a zsidó szellemi megújodás művének szenteli. Időközben a modern nyelvek mellett a klasszikusokat is megtanulja, elmélyül a latin és görög irodalomban, majd héber évkönyveket ad ki, amelyek az új héber nyelv kultúra legmesteribb remekei. Így éri meg irodalmi működésének 25-ik évfordulóját. Az egész zsidó kulturvilág ünnepli és a kor legnagyobb héber költőit, Bialik, Frischmann és a többiek a héber irodalom mesterének nevezik.

Az első héber beszéd a kongresszuson.

Jölehet közelről ismerte a Chibat Cion mozgalmat, mely már akkor évtizedes múltat tekintett vissza, Szokolov azonban csak Herzl fellépése után kapcsolódik be a cionista mozgalomba. Az első bázei kongresszuson már ott ül a delegátusok között és Herzl közvetlen munkatársai közé szegődik. Az

ugynevezett politikai cionistákkal szemben, akik a diplomáciai előkészítő munkára helyezték a fűslyt, Szokolov egyik legkövetkezetesebb harcosa a gyakorlati kolonizációs, szervezeti és kulturális munka beindításának. De mindenekelőtt kulturcionista. Ő mondotta el az első héber beszédet a cionista kongresszuson és az ő javaslatára mondotta ki a kongresszus, hogy a Cionista Szervezet nyelve: a héber.

A Cionista Szervezet főtitkára.

Herzl halála után Wolffsohn Szokolovra ruházta a szervezet tényleges belső vezetését. A cionista világszervezet főtitkára lesz. Rövid ideig a Herzl által alapított „Die Welt”-et szerkeszti, majd állandó tárca-rovatot vezet a lapban, megalapítja és szerkeszti a Halolamot, a szervezet héber hivatalosát, állandó munkatársa a londoni Jewish Chronicle-nek, a francia Archive Izraelitnek, az orosz Wodhodonak, stb.

1909-ben Konstantinápolyba kíséri Wolffsohnt, politikai küldetésben és itt veszi kezdetét Szokolov diplomáciai karrierje. De nem sokáig maradhat Wolffsohn közvetlen munkatársa. Az elnök és a főtitkár között egyre mélyrehatóbb elvi ellentét fejlődnek ki. Wolffsohn a herzli politikai taktika hűségese követője, míg Szokolov a radikális nemzeti irányzatot és a gyakorlati Palesztinamunka követelményét képviseli. A kilencedik hamburgi kongresszuson kirobannak az ellentétek. A politikai és ugynevezett „gyakorlati” cionisták között beáll a szakadás. Szokolov ezeket lemond tiszttségéről és visszatér a Haeefirahhoz, amelyet később napilappá fejleszt.

A cionista diplomáciai ügyvivője.

Hatalmas nyelvtudása speciális munkakört jelöl meg Szokolov számára a világháború éveiben. Berlinből Londonba költözik, ahol Weizmannal és Tschlenov-val nagyszabású politikai akciót fejt ki, melynek eredménye a Balfour deklaráció. Ettől az időtől kezdve Szokolov a cionizmus diplomáciai ügyvivője. Ő szerzi meg a francia és olasz kormányok hozzájárulását a Balfour-deklarációhoz, az ő érdeme az amerikai parlament emlékezetes megnyilatkozása a zsidó nemzeti otthon eszméje mellett, a lengyel, román, stb. kormányok szimpátia-nyilatkozatai. Többibben tárgyal a Vatikánnal és 1917-ben kihallgatáson jelenik meg XV. Benedek pápánál, aki előtt kifejti a cionizmus céljait.

A béketárgyalások.

Szokolov legnagyobb történelmi szerepe azonban a béketárgyalások körül játszódik le. Mint a béketárgyalásokra kiküldött zsidó delegációk bizottságának (Comité des Delegations Juives) elnöke hatalmas munkát fejt ki nemcsak a zsidó, de a többi kisebbségek jogaiért is és oroszjárésre van a párizsi békeegyezmény kisebbségi klauzulájában. Speciális küldetést teljesít azokban a tárgyalásokban, amelyek Palesztina határainak megállapítása körül folytak. Ugyanekkor életre hívja a Jüdische Welthilfskonferenz-et, mely hatalmas munkát végzett a háború által sújtott zsidó tömegek nyomorának enyhítésére, kézbevette az ukrán menekülteket és az Amerikába vándorló szegény tömegek ügyének irányítását is.

A szervezet elén.

1920-ban Szokolovot a cionista ekzekutív elnökévé választották, míg 1921 után a legtöbb cionista kongresszus elnöki tisztét töltötte be. Ami a háború utáni években történt a cionista mozgalomban, az elválaszthatatlan Szokolov fáradságtalan munkájától. 1931-ben, Weizmann lemondása után a cionista világszervezet elnökévé választották, míg a legutóbbi luzerni kongresszuson a Jewish Agency és a cionista világszervezet díszelnöke, valamint a Keren Hajjeszód és a cionista kulturális elnöke lett.

Élete utolsó éveiben is fáradhatatlanul dolgozott és különösen a cionista és héber kulturális mozgalomban látta utolsó küldetését. Bár a kor súlyosan megviselte már, fizikai ereje fogytán volt, mégis állandóan utazott, irt és dolgozott és élete utolsó percéig a nép ügyének szentelte minden energiáját.

Jeruzsálemben újabb áldozatok követelt az arabok guerilla harca

Osszehívták a cionista Actions Comité ülését. Ha a kormány nem védi meg a zsidók életét és vagyonát, a zsidó ifjuság szervezi meg az önvédelmet

Jeruzsálem, május 18. Jeruzsálemben és Jaffában újabb zsidó áldozatai vannak az arab támadásoknak. Ezeknek a támadásoknak a természetét azonban legnagyobb részben ismerjük, a kivülről szemlélők. 1929-ben a legutóbbi arab zavargások alkalmával az arabok nyílt támadó harcot kíséreltek meg a zsidók ellen. Az akkori tapasztalatok azonban megmutatták, hogy az ilyen támadásokból csak a támadók huzzák a rövidet. A palesztinai zsidóság azóta meg is erősödött. Az araboknak tehát nyomós okuk van arra, hogy ne tartsák oportunistának a támadásnak ezt a módját. Ezért új módszerhez folyamodtak és ez az ortvátadások guerilla harca, ahol a visszavetés veszélye nem forog fenn. Az új lépés alatt elkövetett gyújtogatások, az országutak védtelen vándorainak háttámadása, bombamerényletek, hirtelen kirohanások meglepett és védtelen emberek csoportjai ellen, — ezek az új harci módszerei az araboknak, amelyek ellen a legnehezebb védekezés. Az a fellobbanás azonban, amely az utóbbi napokban jellemzi az arab támadásokat, nem az arab sztrájk-mozgalom erősítését, hanem a végső erőszaki lépéseket jelenti az összeroppanás előtt álló akció megmentésére. Az arabok nem bírják gazdaságilag to-

vább a sztrájkot, amelyet a politikai vezetők szívnak és a terror és a szabotázs utolsó eszközeihez folyamodnak, hogy hosszabbítsák meg a nacionalista sztrájk életét. Mindenesetre az angol hatóságok erőtlensége is hozzájárul ahhoz, hogy az arabok újabb harci módszerei, a sötétből való ortvátadások még mindig érvényesülni tudnak. Az angolok azonban jól tudják, hogy a jisiv túrelme és fegyelme a végső határhoz érkezett és a zsidó ellenállás megszervezése és a zsidó ifjuság akcióbalépése olyan súlyos következményekkel járhat, amelyek rendkívül kritikusá tehetik a kormány helyzetét. A jisiv vezetői közölték is a főkörmányszóval, hogy ha a kormány nem tud végetvetni az arab ortvátadásoknak, a jisiv ifjusága maga fog akcióba lépni és nem lesz hajlandó az angolok gyenge szuronyaira bízni a zsidó élet és vagyon-védelmét. Az angol kormány válasza az, hogy a zsidó ifjuság nem fogja támogatni a zsidó ifjuság harcait, amely ellen a mai körülmények között nem lehet védekezni, vagy vállalja a felelősséget a zsidó önvédelem akcióbalépésével járó következményekért.

A legutóbbi eseményekről alábbi tudósításunk számol be:

egy felfogni, mintha azok abból következtek volna, hogy a hatóságok nem tudják fenntartani a rendet.

A kormány politikáját nem befolyásolhatják semmilyen kilengések. Ez a politika változatlan marad.

A bujtogatók ellen kollektív büntetéseket fog alkalmazni a kormány.

250 per az arab agitátorok ellen. A palesztinai bíróságok nem kevesebb, mint 250 pert készítenek elő az arabok ellen, akiket tiltott tüntetéseikben, illegális agitációkban, gyilkosságokban és gyújtogatásokban való részvétel miatt helyeztek vád alá. Muhammed Shanin sejtet, aki április 19-én a Maspero nevű jaffai dohánnyár elleni támadást vezette, egy évi fegyházra ítélték.

Osszehívták az A. C.-ét. A cionista Actions Comité elnöke, M. M.

Ha elveszítjük életkedvünket...

Az életnek és annak örömeihez való ragaszkodás, valamint az az igyekezet, hogy azt minél hosszabban nyújtsuk, összefüggésben van lelki diszpozíciókkal és azzal az optimista életfelfogással, amely elfogadhatja velünk a dolgokat, úgy ahogy vannak, azonban remélni engedi az elkövetkezendő jobb jövőt. De amikor elhagy az élethez való ragaszkodásunk, akkor pesszimistáké válnak, az élet már semmi kívánatosat nem nyújthat nekünk és fölöslegesnek érezzük azt. Egészen részvétlenekké, levertékké leszünk. A legjobb menedéknek ilyenkor a teljes egyedüllét és magány tűnik. Ezt a beteges állapotot nem szabad tétlenül nézünk, hanem ellenkezőleg, erőlesen közbe kell lépni, hogy azt minél előbb megszüntessük. A „Tonoglobine Irradié” kezelés következtében súlyos ideges depressziók esetében elért eredmények fényesen igazolják, hogy ez a szer páratlan tonizáló és kiváló erősítő hatással van lelki egyensúlyunkra.

Ussiskin, június 23-án Jeruzsálemben összehívta az A. C. ülését, mely tíz napig fog tartani. Az A. C. tanácskozásainak rendkívüli jelentőségét kölcsönöz a mai palesztinai helyzet és politikai feszültség.

Párizsban letartóztatták a bretagnei autonomista-mozgalom vezérét

PÁRIZS, május 18. (Rador.) A rendőrség letartóztatta Girard Armand párizsi kiadó, aki a bretagnei autonomista mozgalom egyik vezetője. A mozgalom az utóbbi időben odáig fajult, hogy Bretagneban több prefektúra épületét és más középületeket felgyújtottak. Más letartóztatások is történtek.

Select Mozaq **Select Mozaq**

Doktor Crespi büne

izgalmas dráma, ALLAN EDGAR POE elbeszélése nyomán, főszerepben: **Erich Sirohelm**

Mai kezdettel nyári helyárák, minden jegy lej 20 plus 3

Antiszemita terror-iskolát fedezett fel a varsói rendőrség

Egy chalucot agyonütöttek a huligánok. A varsói temetőben sarköveket romboltak össze!

Varsó, május 18. A varsói rendőrség a napokban terrorista „iskolát” fedezett fel, amelynek kizárólagosan az volt a célja, hogy antiszemita erőszakoskodásokra készítse elő a szervezett tagjait. A rendőrség megtudta azt is, hogy a nemzeti radikális párt támogatja ezt az alakulatot és főleg vidékről Varsóba hozott terror-legények a „tanítványai”. Vezetője az „iskolának” Tadeusz Pieskiewicz mérnök és egy Domanski nevű diák volt. A rendőrség 21 terrorlegényt tartóztatott le, akik közül tizenötön Lublinból és Bialisztokból valók.

A terror-esetek szörvényszerűen még mindig előfordulnak. Varsóban egy Chaim Radzimirski nevű munkást huligánok megtámadták és összeszurkálták. A szerencsétlen munkás életveszélyes sebesüléssel a közközházban fekszik. A Muranov téren, amely a varsói zsidó negyed egyik parkja, zsidó járőreket ismét inzultáltak terrorista fiatalemberek.

A vidéken, különösen Otwock környékén ismétlődtek a zsidók elleni inzultusok. Otwockban a rabbi fiát, Elia Semannt huligánok megtámadták és megverték. Az antiszemita sajtó, élén a „Warsawski Dziennik Narodowi” című heccclappal, állandóan lázít a zsidók ellen és követeli, hogy a nyári üdülésre szánt Varsó-környéki helyekről távol magukat a zsidók. Nagy ellenszenvet okozott országszerte a huligánoknak egy lodzi zsidó gyermekek csoportja ellen intézett támadása. A fiúk azért jöttek Varsóba, hogy a Belvedere kastélyban felállított Pilsudski-szobrot megkoszorúzzák. Pilsudski marsal emlékének hívei tiltakoztak a hatóságoknál a nemzeti demokrata huligánok újabb erőszakos fellépése ellen.

Vilnai jelentés szerint egy ismert cionista vezér, Izrael Feldmann fiát, Jákobot, aki chaluc volt, két nemzeti demokrata megtámadta és vasdorongokkal össze-vissza verte. A szerencsétlen fiatalember az elszemvedett

ütlegek következtében belső vérzést kapott és be kellett szállítani a kórházba, ahol megoperálták, de ez már nem segített rajta és a fiatal chaluc meghalt. Az eset megrendítő hatást keltett az egész országban, annál is inkább, mert apja egyike a cionista mozgalom vezető egyéniségeinek és mert a fiu éppen palesztinai utjára készülődött. A rendőrség a gyilkosokat letartóztatta.

Néhány nappal ezelőtt a varsói zsidó temetőben huligánok garázdálkodtak. A híres radzini és amszinovi rabbi sírjait feldúlták, a fából épített „ohel”-t ledöntötték és számos más sírleket is megromoltak.

A terror-krónikához tartozik még, hogy a Varsó-Otwock vasútvonalon huligánok megtámadták Melach Askenázi fiatal rabbit, a híres „Kobjeler rebbe” fiát és súlyosan bántalmazták.

A varsói lapok a következő furcsa esetről számolnak be:

Az antiszemita sajtó újabb követeli, hogy a koldusokkal szemben vesszék be az „árja paragrafust” és ne engedjék meg, hogy olyan városrészekbe jöjjenek, ahol nagyobb részben keresztények laknak. Erre az akcióra a koldusok is mozgalmat indítottak és egy 1920-ban kitért Wolfowitz nevű ember, aki az utóbbi időben a templomajtok mellett a keresztényekkel együtt koldult, azzal az indokkal, hogy nem árja, elzavartak. Wolfowitz most azon gondolkodik, hogy visszatér régi hitére, hogy legalább a zsidó városnegyedekben koldulhasson.

Az Országos Zsidó Párt Cluj-i Tagozatának

Str. Saguna 7. sz. alatti jogvédő irodájában kedden, május 19-én 1/2-1/2 óra között dr Berger Sándor tart inspekción.

Újabb hat zsidó áldozat

Jeruzsálem, május 18. A Havas távirati iroda jelentése újabb a palesztinai helyzet súlyosbodásáról számol be. Hír szerint Jeruzsálemben az arab tüntetők megtámadták egy filmszínház közönségét, mely az előadásról jött ki és a támadás során három zsidó halt meg. A védtelen mozikközönség ellen rendezett újabb galád támadás mély elkésztést váltott ki a jeruzsálemi zsidóság körében és a gyász jeléül az összes zsidó üzleteket lezárták. Az áldozatokat óriási részvét mellett temették el tegnap.

Ugyancsak a Havas jelentése szerint Jaffában is újabb áldozatok voltak és állítólag itt is három zsidó esett áldozatul a támadásoknak. Haifában tűz ütött ki, mely jelentékeny kárt okozott a kikötőben.

Az arabok sztrájkja változatlanul folytatódik. A kormány Jeruzsálemben kiterjesztette az ostromállapotot az új városnegyedekre is és széleskörű intézkedéseket tett a rend fenntartása érdekében. Az országutakat katonaság őrzi és az utasokat megvizsgálják, nincs-e fegyver náluk.

A legutóbbi események nagy elégedetlenséget váltottak ki a zsidó közvéleményben. A zsidó lapok hangsúlyozzák, hogy a jisiv bizalma megrendült az angol kormányzatban, miután a kormány nem tartotta be azon határozott ígéretét és vállalt kötelezettségét, hogy minden körülmények között megvédi a lakosság életét és vagyonát.

Az arab pártok vezetői tegnap nyilatkoztak tettek közzé, melyben kijelentik, hogy nem fogadják el a kormánytól semmilyen kompromisszum-javaslatot mindaddig, amíg a zsidó bevándorlást fel nem függesztik.

Mit javasolt a főkörmányszó az araboknak?

Jeruzsálem, május 18. Jelentette az Uj Kelet, hogy mielőtt a palesztinai arabok proklamálták a polgári ellenállás és az adófizetés megtagadását, a főkörmányszó kompromisszum-javaslatokat tett az arab pártok vezetőinek a zavargások és tüntetések megszüntetése érdekében. A főkörmányszó állítólag a következő alternatív javaslatokat tette azzal a feltétellel, hogy az arabok beszüntetik a sztrájkot:

1. A kormány nem ad ki újabb bevándorlási certifikátokat mindaddig, amíg az arabok delegációja Londonban nem folytatja a tárgyalásait.

2. Ha Londonba nem megy arab delegáció, úgy angol parlamenti bizottságot küldenek Palesztinába, hogy meghallgassa az arabok panaszait.

3. Arab-zsidó vegyes-bizottság alakul Palesztina befogadóképességének megállapítására.

Az arabok sztrájkbizottsága az első javaslatra kategorikusan nemmel válaszolt, és a zsidó bevándorlási teljes beszüntetését követelte, míg a további javaslatok a névze fenntartotta magának a jogot, hogy később döntésben.

Ezzel szemben a Manchester Guardian legutóbbi számában a következőket írja: A palesztinai helyzet még mindig veszélyes, de a kormány számára nincs más út,

mint feltétel nélkül visszautasítani az arabok ultimátumait.

A főkörmányszó máris kijelentette, hogy a kormány tekintet nélkül az arab fenyegetésekre, ki fogja utalni a zsidó bevándorlók részére a legközelebbi certifikát-kiadót és ez a kvóta nem lesz kisebb, mint amilyen volna, ha nem fordulnak elő az arabok terror-aktusai. A arab terrornak ma engedni, egyet jelentene azval, hogy bátorítást kapnak a további törvényellenességekre.

Nem lehet olyan koncessziókat adni az araboknak, amelyek bármilyen vonatkozásban is érintik a Palesztina-mandátumot és azokat a kötelezettségeket, amelyeket ezzel kapcsolatban Anglia magára vállalt.

Egyetlen panaszuk sincs az araboknak, amelyet tekintetbe lehetne venni.

Amit az arab vezetők követelnek, alapjaiban érinti Anglia állását Palesztinában. Az arabok a legjobban teszik, ha békét kötnek a zsidókkal, akik felbecsülhetetlen értékeket hoztak az országba az összlakosság javára.

A zsidó lakosság ultimátuma.

Május 14-én a palesztinai zsidóság képviselőiben delegáció kereste fel a főkörmányszó, melynek tagjai Jichak Ben Zwi, a Vaad Leumi elnöke, Meir Dizengoff tel-avivi főpolgármester, Zisling, az emek-jezeeli telep képviselője, Rabbi Blau, az Agudasz Jiszroel képviselője, Izrael Rokeach tel-avivi alpolgármester, Uziel tel-avivi főrabbi és Butkowszki, a zsidó parasztagadák szövetségének képviselője voltak. A főkörmányszóval folytatott tárgyalás másfél óráig tartott és rendkívül izgatott atmoszférában folyt le.

A delegáció tagjai legnagyobb elégedetlenségüknek adták kifejezést a kormány magatartása fölött. Dizengoff polgármester elmondta, hogy a tel-avivi városi tanács állandóan leveleket kap külföldről, amelyben kéri, hogy biztosítsa van-e a palesztinai zsidóság védelme. Mit feleljen ezekre a kérdésekre a városi tanács? — kérdezte Dizengoff. A kormány nem lép fel kellő eréllyel a nyílt arab izgatások ellen — mondotta. Zisling az emeki telepesekek képviselője kijelentette, hogy

ha a kormány nem gondoskodik a lakosság élet- és vagyonbiztonságáról, a zsidó ifjuság az önvédelem eszközeihez fog nyulni. A felelősség az ebből származó következményekért kizárólag a kormányra hárul. Az egész jisiv és a külföldi zsidóság a legkeményebb harcot fogja folytatni bármilyen koncesszió ellen az arabok javára.

Rabbi Blau, az Aguda képviselője, kijelentette, hogy a kormány azt a látszatot ébreszti, mintha a zsidó vér ki lenne szolgáltatva mindenkinek. A jeruzsálemi események azt mutatják, hogy a főmufti akadálytalanul tarthat pogrombeszédet.

A főkörmányszó válaszában kijelentette, hogy a történet után a leg-radikálisabb lépéseket fogja tenni az ország rendjének teljes biztosítására. A rend helyre lesz állítva, ha annak időpontját nem is tudja még közölni. A jeruzsálemi eseményeket nem lehet

Ol visszatérve

uha-omat

vitottam.

Böske

Ferdinand 69.

Eredeti modellek

KÖZGAZDASÁG

Nem lesz az idén buza-monopólium

A buza értékesítésének megszervezése évről-évre visszatérő problémája a mindenkori kormánynak. A jelenlegi kormányzat elgondolását főleg az jellemzi, hogy a szabadkereskedelem fokozatos háttérbeszorítása mellett a szövetkezeteket akarta előnyben részesíteni a buzatermés értékesítésénél.

A kormány még az ősz folyamán adott megbízást Negura földművelésügyi államtitkárnak, hogy a gabonaművek értékesítésének kérdésében javaslatot dolgozzon ki. Az államtitkár tervezetét el is készítette és azt a kormány elé terjesztette. A javaslat alapvető elvét az képezi, hogy a gabonaértékesítés megszervezését és lebonyolítását a szövetkezetek útján oldja meg a kormány, amelyek eképpen monopolisztikus helyzetet élveztek volna.

A kormány alaposan megvitatta a ja-

vaslatot és úgy döntött, hogy az idei évi buzatermés értékesítését még nem fogja centralizálni és monopolizálni, hanem fenntartja az eddigi rendszert. Természetes, hogy ebben a megfontolásban az állásfoglalásban nagy része volt annak a problémának, hogy a szövetkezetek útján való értékesítés egyben kizárta volna a magántőke bekapcsolódását is és ezzel igen súlyos finansziális gondokat háraitott volna a szövetkezeti központ, s ezen keresztül a kormány és a jegybank vállaira.

Buzamonopólium tehát az idén még nem lesz. Arra nézve, hogy a többi gabonaművekkel mi történjék, még nem döntött a kormány, hanem egy bizottságot delegált a kérdés tanulmányozására, melynek tagjai sorában a földművelésügyi, pénzügyi és kereskedelmi minisztériumok delegáltjai vesznek részt.

A Csehszlovákiába utazók a fürdőszezőn idejére személyenként 4000 koronát kaphatnak a Banca Nationala rendelkezése szerint. Amennyiben férj és feleség egyszerre utazik, ez az összeg 6000 koronára emelkedik. A kiutalások után 4.16 lejese hivatalos árfolyam fizetendő a 38 százalékos valutaprémium hozzászámításával.

30.000 kgr. pamutfonalat importálnak a börtönök részére. A minisztertanács engedélyt adott a börtönügyi vezérigazgatóságának, hogy vám- és illetékmentesen 30.000 kgr. pamutfonalat importálhat.

Az adórecursok beadása. A semmitőszék egyesített tanácsa úgy döntött, hogy az adóügyi recursok a pénzügyigazgatóságokhoz nyújthatók be, amelyek azokat az illetékes bíróságokhoz terjesztik fel.

Uj kompenzációs engedélyeket adott ki a kormány. A minisztertanács újabb határozattal kibővítette a kompenzációs uton exportálható áruk (A) és (B) listáját. E szerint kompenzációs export bonyolítható le a következő újabb cikkekben: juh, bárány, berbécs, azokerit, malátacukor, szárított sörélesztő, malátakivonat, gyapjuszapok és gyapjuszapok, tölgyhorodók, cserép, áttéttszjkapcsok. A kormány egyébként az utóbbi napokban egymillió lejt meghaladó értékben újabb kompenzációs export-importengedélyeket adott ki. Uj engedélyt kaptak: a Centrala Cooperativa de Import si Export 250 vagon tojás Angliába való exportjára, a timisoarai Cooperativa Agricolara si Centrala 2000 darab sertés németországi exportjára, az angliai Peter Lassen cég pedig egymillió font sterling értékű kompenzációs export lebonyolítására.

Nem váltják fel a jelenlegi iparkamarai időközi tanácsokat. Tudvalevőleg a kereskedelmi és iparkamarákat évek óta interim-tanácsok vezetik. Az új kamarai törvény alapján a választásokat az ősz folyamán megejtik és így az időközi vezetőségeket választott igazgatótanácsok váltják fel. Az utóbbi időben olyan hírek hallatszottak, hogy a választások levezetésének idejére a kormány az interim-bizottságokat kicseréli politikailag félmjelzettebb tagokkal. Ertesztésünk szerint a kormány ettől a tervétől elállott.

A bucaresti tőzsde az elmúlt héten hullámzó volt. A fixkamatozású papírok piacán az összes vezető értékek árfolyama javult,

különösen a valutára szóló papíroké. A Stabilizarea egy ponttal 47.25-re, a Desvoltarea egy ponttal 35-re, a Renta Impropriatárei egy ponttal 39-re, az 1933 évi renta fél ponttal 42-re javult, az Inzstrarea-kötvény nagy címletei változatlanul 55, a kis címletek 55.37 $\frac{1}{2}$, az adóbon 30, az 1935 évi 3 százalékos Consolidarea-kötvény 27.15. A bankrészvények hullámzóak. A Banca Nationala 25 lejjel 4475 lejre, a Credit Român 20 lejjel 230 lejre lanyhult, a Romaneasca változatlanul 288 lej, a Comro 110 lej, a Credit Industrial 15 lejjel 540 lejre javult. A biztosítási papírok lanyhák, a Dacia-România 100 lejjel 4400 lejre, a Generala 100 lejjel 1300 lejre lanyhult, a többi változatlan, az Agricola-Fonciera 225 lej, a Nationala 225 lej. A petróleumrészvények alig tartottak. Az Astra-Románá 60 lejjel 930 lejre, a Concordia 15 lejjel 440 lejre lanyhult, a Steaua-Románá változatlanul 400 lej, a Credit Minier 242 lej, a Redeventa 160 lej. Az ipari részvények hullámzóak. A Resita 10 lejjel 472 lejre, a STB 45 lejjel 1390 lejre, a Mica 20 lejjel 1820 lejre javult, a Letea 10 lejjel 672 lejre lanyhult.

LEGUJABB SPORT

A bucaresti Marinescu nyerte Románia tör- és kardvívó bajnokságát

Bucurestiből jelentik: Románia tör- és kardvívóbajnokságát Marinescu nyerte. Kardban második Szántay NSE, 3. Mezey KAC, 4. Burlacu főhadnagy Timisoara. Törben második Galimir Bucuresti, 3. Pellegrini Timisoara, 4. Rados Haggibbor.

Utolsó simítások a Hungária mérkőzés előtt. A Hungária kettős cluji szereplésével kapcsolatban a rendezőség az utolsó simításokat végzi. A jegyek árusítását elővételben már megkezdtek, sőt a mai keddi napon a kettős elővételi jegyeket be is vonják és azokat egyes jegyekre cserélik fel. Jegyek a Patria kiadóhivatalában, az Ellenzék könyvesboltjában, a Stadion sportüzletben, Cioflec könyvkereskedésben és a Newyork portásánál válthatók.

Epocha-kiadványok

Nagy Karola:

ITT VOLTAM...

A híressé vált napló és oeuvre. Benedek Marcell előszavával. 320 oldal, egészvászonkötésben 106 lej.

MICHAEL SOLOCHOW: A CSENDES DON I. ÉS II.

Az első nagy és elfogulatlan regény Oroszország átalakulásáról egy féktelen szemrelem keretében. — Az I. kötet vászonkötésben 129 lej. A II. kötet fűzve 96 lej. E könyvek kaphatók minden könyvkereskedésben.

Epocha-kiadványok

André Maurois:

A hallgatag Bramble ezredes

Az első regény a skótokról. — Elegáns kartonkötésben 60 lej.

Pünkösdi kirándulásaink az „Ardeali Napilapok Egyesült Utazási Osztálya” rendezésében

A példátlanul szép tavaszi napokban gyönyörű pünkösdi hét ígérkezik és hazai földünk felkészülve várják a korai nyaralókat.

Társasutazási és nyaralattási akciónkat az idén annak a nagyszabású szervezetnek keretében rendezzük meg, melyet 11 nagy napilap hozott létre utazási osztályának együttműködése révén.

Ez a nagyarányú üzleti szerv minden irányban utolérhetetlen előnyöket szerzett nyaraló közönségünknek és akciónk tökéletes és zökkenésmentes lebonyolítását biztosítja.

A következő két pünkösdi üdülést hirdetjük meg ezuttal:

I. Négy nap Sovatan

Négy nap teljes ellátással és mindennapos fürdővel (Medve-tó vagy kádfürdő), minden mellékes költséggel (kurtaxa, borraivalók)

Összesen 620 lej

Az ellátás reggelire kávé vagy tea, vaj és sütemény; ebédre és vacsorára háromfogásos menü. Minden étkezés bőséges és változatos. Elszállás a Regina Maria és István szállodákban.

Az ellátás kezdődik május 30-án délelőtt az ebéddel és végződik június 2-án az ebéddel. Az utazás módja: a résztvevni akarók a jelentkezési díjat kiadóhivatalunknál lefizetik nyugta ellenében. E nyugtával a sovatai állomáson tartózkodó megbízottunknál jelentkeznek. A fürdőbe való be- és kiszállítás csomaggal együtt díjmentesen történik.

Az utazásnál az 50 százalékos vikend-kezdeményt kell igénybe venni, mely május 29-ről 30-ra virradó éjjel 0 óra 1 perckor kezdődik. Visszatérés június 2-án délután 16 óra 10 perckor.

A Medve-tó vize meleg, szabadban is lehet fürödni.

Jelentkezési határidő május 25.

II. Hat napos üdülés Băile Episcopestiin

Ez a gyönyörű fekvésű fürdő különösen nagyszerű hullámfürdőjéről híres. Rendkívül kellemes szórakozóhely, hatékony gyógyfürdő. Hatnapos pünkösdi nyaralásunkat alábbi feltételek mellett rendezzük meg:

Hat nap teljes ellátással és minden napos fürdővel, a hullám- vagy melegfürdőben, utazási és minden mellékes költséggel (kurtaxa, borraivalók)

910 lej

Clujtól oda- és visszautazás autobuszon a cluj-oradeai autóbusszjárat nagy kocsijain. (Személyenként egy csomagot is díjtalanul szállítunk). Az elszállás a Băile Episcopestiin szállodákban a Dacia és Transsylvaniaiában történik. Elhelyezés általánosságban két személy egy nagy u. n. kétágyas szobában. Egy vagy két személyre külön szobát igénylők naponta minimális többletet fizetnek, melynek összegét legközelebb közöljük.

Ellátás: reggeli kávé vagy tea, vaj és sütemény. Ebédre és vacsorára 3, illetve 2 fogásos menü. Az ellátás kezdődik május 28-án este vacsorával és végződik június 2-án az ebéddel.

Indulás Clujról május 28-án délelőtt, illetve délután 4 órakor (beosztás szerint). Érkezés ugyanaz nap délután 5, illetve 8 órakor.

Az utazáson résztvevni óhajtok a részvételi díjat kiadóhivatalunknál fizetik le nyugta ellenében. Ugyanakkor közöljük az indulás pontos helyét és idejét.

A hullámfürdő vize meleg, szabadban is lehet fürödni.

Jelentkezési határidő május 25.

Jelentkezési hely mindkét utazásra az Uj Kelet kiadóhivatala Str. Baron L. Pop 10.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, május 19.

Bucuresti. 7.20: Lemezek. 8.50: Zongora-szólo. 9.35: Rádiózenekar. 11.55: Hírek.
Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 1.05: Katonazene. 1.30: Hírek. — 2.30: Hanglemezek. 10.25: Hírek. 10.45: Szalonzene.
Bécs. 9.15: Rádiózenekar.
Belgrád. 5.20: Rádiózenekar.
Brüsszel. 10.15: Szimfónikusok.
Droitwich. 5.20: Haydn: G-moll vonónégyes. 11.20: Wils zongoraművész játéka. 11.40: A Tosca III. felvonása.
Hilversum. 10.40: Szimfónikus zenekar.
Oslo. 8.30: Rádiózenekar. 11.15: Kabaré.
Párizs. 9.30: Rádiózenekar.
Poste Parisien. 10: Wagner művek.
Radio Paris. 7.30: Rádiózenekar. 9.30: Közvetítés a Vigoperából.
Regional. 7.30: Katonazene. 12.40: Szimfónikus lemezek.
Stockholm. 7: Szórakoztató zene. 9: Leoncavallo: Bajazzók, opera.
Strassbourg. 6.30: Mendelssohn hangverseny.
Toulouse. 11.40: Argentin zene. — 12.15: Könnyű zene.
Varsó. 1.30: Szalonzene.
Zágráb. 6.15: Rádiózenekar. 9: Opera.

Szerda, május 20.

Bucuresti. 6.15: Lemezek. 9.30: Beethoven: Kreutzer szonáta. 10.05: Énekszóló. 10.30: Hírek. 10.45: Rádiózenekar. 12: Zene.
Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 1.05: Szalonzene. 2.30: Cigányzene. 12.10: Jazz.

Bécs. 8.30: Zenekar. 11.10: Jazz.
Droitwich. 5.45: Szalonzene. 11.20: Kamarazene.
Hilversum II. 10.55: Filharmónikusok. 11.40: Szalonzene.
Ljubljana. 9: Opera.
Milánó. 6.15: Hegedű-, szoprán- és zongoraszólo. 9.35: Szimfónikus hangverseny.
Oslo. 10: Rádiózenekar.
Párizs. 9.30: Kamarazene.
Poste Parisien. 9.15: Reklámhangverseny.
Regional. 8.30: Rádiózenekar. 10.30: Szalonzene.
Róma. 11: Hegedű- és zongorahangverseny.
Strassbourg. 6.30: Mozart és Godard művek. 10: Hangverseny Laplace énekesnővel.
Toulouse. 9.10: Katonazene. 11: Delibes: Lakmé ábránd.

Román dalosok nagy sikere Varsóban. Varsóból jelentik: A bucaresti Carmen dalárda ideérkezett. A pályaudvaron a lengyel-román egyesült képviselői, a lengyel dalegyetkek kiküldöttel és a román követség tagjai fogadták őket. A dalárda tegnap este diszhangversenyt rendezett a főváros nagy zenetérképén. A román dalosoknak rendkívüli sikerük volt.

Alki kényelmesen és otthonosan akarja magát érezni, szálljon a

Scala Panzioba

BUCURESTI, Tache Ionescu No. 2. Teljes komfort, minden szoba külön fürdőszobával és telefontal. Elsőrangú konyha. Telefon: 253.80

Meg

A kirá

Athén, május 19-án virradó éjjel a királyi pár darisz volt miniszterrel politikussal agy darisz, ki a jelenlegi viselője volt, éjfél körül meghalt. A királyi pár egyik bizalmasa a királyi pár közhírosági rohamlányi vergődés utána meghalt. A királyi pár részvétüket nyilvánvalóan. Tsaldara volt Görögország kerekedik a görög Hirtelen elhunyt nagy megdöbbenés. Néhány héttel

Vaidá

A tömeges jelentette Mihalache

Bucuresti, május 19-én volt a tegnapi gyűlések és korábbi szeszőnját éljük szerint, minden gyűlések zajlanak rumaiában. A legújabb rendező a Vaidá amelynek elnöke hét alatt öt nap

Tegnap Craiova a Frontul Román Sándor személyesen ő tartotta rambeszédét is.

Vaida azzal a noki kérdést tett: — Ki lesz a

— kérdezte Veles és mingyárt fel

— Bárki is jö

semmilyen jele

Front lesz majd

ját a román lel

építeni. Meg ke

lamszervezet ed

tok működését

életét a politika

Valda ezután

zelmével foglalk

— Ki nem te

gal? — kérdezte

és nemzeti Fra

Hangszolyozta

folytatja mind

milliárdokat kö

gandára.

— Mi nem v

sem fasiszták,

dotta. — Mi

nemzet érdekei

vőjére gondoln

zetben levő or

semlegeséget

dig, amíg Fr

nem garantál

gunkat.

— Meg vag

magatartása

azoknak a

létkat ma

ják a fran

r

Ha holnap f

mat, de ugy,

a Blum-kor

dolgozomnk

mert a mi

szeretetünk

Leon Bl

Meghalt Tsaldarisz volt görög miniszterelnök

A királyhü politika egyik vezére és Venizelosz ellenlábasa volt

Athén, május 18. Szombatról vasárnapra virradó éjjele fél 2 órakor meghalt Tsaldarisz volt miniszterelnök. Az agg görög politikussal agyszélhűdés végzett. Tsaldarisz, ki a jelenlegi parlamentnek is képviselője volt, éjjelután érkezett haza a kamara egyik bizottsági üléséről. Éjszaka köhögési roham lepte meg és néhány pernyi vergődés után felesége karjai között meghalt. A király és a kormány tagjai részvétüket nyilvánították a gyászoló családnak. Tsaldarisz, akinek nagy pártja volt Görögországban, mélyen benne gyökerezik a görög közvélemény tudatában. Hirtelen elhunyt éppen ezért országszerte nagy megdöbbenést és részvétet váltott ki. Néhány héttel ezelőtt halt meg Tsaldarisz nagy ellenfele, Venizelosz is, a királyságellenes irányzat agg képviselője. Tsaldarisz egész életében a legnagyobb ellenlábasa volt a köztársasági forradalmárnak. Nemkevésbé harcos és nemkevésbé lelkes, de nagy ellenfelénél kétségkívül jelentéktelenebb személyiség volt, aki azonban erős kézzel és akarattal tudta irányítani tömegeit és történelmi jelentőségű pillanatokban is megmutatta erejét. Az azóta ugyanilyen hirtelenül elhunyt Kondilisszal együtt 1935-ben leverte a márciusi forradalmat és jelentős része volt II. György király trónraültetésének. Temetése kedden a székesegyházból lesz, György király jelenlétében. Tsaldarisz 68 éves volt.

Vaidának nem kell Leon Blum Franciaországa

A tömeggyűlések vasárnapján Inculet Chisinauban kijelentette, hogy a kormány folytatni fogja munkáját, Mihalache pedig Constantában bejelentette, hogy pártja kész átvenni a kormányzást

Bucuresti, május 18. Rendkívül izgalmas volt a tegnapi vasárnap. Ujra a politikai gyűlések és kormánybuktató kampányok szezonját éljük és ősi romániai szokás szerint, minden vasárnap demonstratív gyűlések zajlanak le az ország főbb centrumaiban. A legszorgalmasabb népgyűlést rendező a Vaida-féle Frontul Românesc, amelynek elnöke Vaida Sándor, két hét alatt öt nagygyűlést tartott.

Vaida és a keresztény Franciaországa

Tegnap Craiovában tartott nagygyűlést a Frontul Românesc. A gyűlésen Vaida Sándor személyesen elnökölt és természetesen ő tartotta meg a Román Front programbeszédét is.

Vaida azzal kezdte beszédét, hogy szó-noki kérdést tett fel önmagának.

— Ki lesz a jelenlegi kormány utódja — kérdezte Vaida Sándor önmagától — és mingyárt felelt is a kérdésre:

— Bárki is jön kormányra, nincs ennek semmilyen jelentősége, mert a Román Front lesz majd az, amely az ország alapját a román lelkiismeret gránitjára fogja építeni. Meg kell majd változtatni az államszervezet eddigi módszereit és a pártok működését is, megtisztítva a politikai életet a politika tultengésétől.

Vaida ezután a francia népfrent győzelmével foglalkozott:

— Ki nem tart közülünk Franciaországgal? — kérdezte Vaida — de a keresztény és nemzeti Franciaországgal.

Hangsúlyozta ezután, hogy mozgalmát folytatja mindama vádak dacára, hogy milliárdokat költenek itt hitlerista propagandára.

— Mi nem vagyunk sem kommunisták, sem fasiszta, sem hitlerista — mondotta. — Mi románok vagyunk, csak a nemzet érdekeire és csak gyermekeink jövőjére gondolunk. Egy olyan súlyos helyzetben levő ország, mint a miénk, csak semlegeséget engedhet meg magának, addig, amíg Franciaország és Oroszország nem garantálják érinthetetlen biztonságunkat.

— Még vagyok győződve, hogy magatartásunk meg fogja könnyíteni azoknak a feladatát, akik külpolitikánkat ma vezetik és egyben bátorítják a franciaországi nemzeti és keresztény elemeket.

Ha holnap felajánlanak nekünk a hatalmat, de úgy, hogy

a Blum-kormány cenzúrája alatt kell dolgoznunk, nem fogadjuk azt el, mert a mi Franciaország iránt érzett szeretetünk nem téveszthető össze Leon Blum iránti érzelmeinkkel.

Nem vagyok a Népszövetség ellen, csak eddigi működése ellen. Ha nem lett volna hadseregünk és Marasestiben nem győztünk, meghaltunk volna minden igazságunk dacára, mert egyetlen Népszövetség sem törődött volna velünk.

Inculet újra cáfolja, hogy a kormány a jobboldallal pak-tálna

Chisinauban vasárnap a lapusnagyei liberális szervezet végrehajtóbizottsága tartott értekezletet, ahol Inculet belügyminiszter is megjelent. A miniszter rámutatott a kormány eddigi munkájára, de hangsúlyozta, hogy a munka még nincs befejezve és bizonyos abban, hogy a liberális kormány folytatni fogja munkáját az ország javára. A pártban teljes az egység és szolidaritás. Különböző vádakkal illetik a kormányt, hogy a jobboldallal pak-tálna. Ezt már annyiszor megcáfolták. A tettek beszélnek és bizonyítékok szolgáltatnak. Lehet, hogy ellenfeleink azt kívánják, lépjük át a törvényes kereteket a szélsőségek elleni küzdelemben. Mi nem pak-tálunk senkivel. A rend fenntartását és a nyugalom megőrzését kívánjuk. A nacionalizmust a románág felemelésének szükségességének fogjuk fel, de nem más nemzetiségi polgártársaink üldözésében látjuk megoldandónak a problémát.

Mihalache kijelentette, hogy pártja kész átvenni a hatalmat

Constantában tegnap délelőtt tartotta a nemzeti parasztpárt népgyűlést, amelyen huszezer ember vett részt. Mihalache, Popovici, Lupu dr. beszéltek. Mihalache hangsúlyozta a fegyverkezés szükségét, majd a jelenlévők tapsai közepette hűségnyilatkozatot tett a koronának és a királynak. Párhuzamot vont a liberális és nemzeti parasztpárti kormányok munkája között, végül kijelentette, hogy pártja kész átvenni az uralmat, amikor annak átvételére felhívják.

Anghelcsut ünnepelték Ploestiben

Ploestiben a prahovai tanárok bankettjén Anghelcsu dr. közoktatásügyi minisztert ünnepelték. Az Azuga-vendéglőben tartott közeledő Anghelcsu hangsúlyozta, hogy egész életén át a román kultúra előmozdításán dolgozott, majd kiemelte a hadsereg és egyház nagy fontosságát az állam kulturális életében. Végül köszönetet mondott Valaori és Petre Ghi-tescu államtitkároknak, kiváló munkatársainak.

Hogy fogait épségben tartsa,

nemcsak reggel, hanem főleg ESTE is tisztítania kellene őket!

- Válassza meg gondosan fogpasztját!
 - Kefélje fogait kétszer napjában!
 - Vizsgáltsa meg fogait fogorvosával évente kétszer és nem lesz sem fogfájása, sem hamis fog!
- Néha hanyagság nem jár különösebb következményekkel. De ez nem vonatkozik a fogakra, mert itt a hanyagság bizonyosan megboszulja magát. A következmények: idült fogfájás, hamis fogak — az előrehaladott kor jelei —, vagy pedig a belső szervek megbetegedése. Az orvosi tudomány bebizonyította, hogy számos reumatikus, vese- és szívbajnak oka a rossz fogokban rejlik.

Naponkénti fogápolás Chlorodont fogpasztával a legbiztosabb védelem ellenük!

- Chlorodont az egész világon mint a tudományos alapokon nyugvó fogpasztó ismert, mert a tisztító alkatrészekon kívül oxigént képző sókat is tartalmaz amelyek a nyálképződést — a fogak természetes védőjét — fokozzák.
- De ez nem minden. A Chlorodont-készítők a kellemetlen szájszag kérdését is megoldották, mert a Chlorodont erősen illatos illó olajokat is tartalmaz, amelyek a szájszagot kiküszöbölik és az étel- és dohányzást semlegesítik.

Chlorodont MEGÓVJA FOGAIT ÉS EGÉJSÉGÉT

Féltékenységből lelőtte feleségét és egy őrnagyot egy bacăui főhadnagy

Bacău, május 18. Dumitru Diaconescu főhadnagy, a tartalékos tiszti iskola tisztje, szombaton este revolverrel lelőtte feleségét, Ivetát és Gheorghievici Ernest őrnagyot. A tett oka

féltékenység. Az asszony súlyosan megsérült, életbenmaradásához kevés a remény. Az őrnagy állapota nem életveszélyes. A tettest letartóztatták.

Befejezett ténynek tekintik a Gömbös-kormány lemondását

Cáfolja a válsághíreket a magyar kormány

Budapest, május 18. Néhány napja a magyar fővárosban Gömbös Gyula miniszterelnök kegyvesztettségéről és bukásáról beszélnek. A válságról szóló híreket támasztotta alá az a körülmény, hogy a miniszterelnök váratlanul hálhetei szabadságra utazott. Miután a magyar miniszterelnök hosszú szabadsága közvetlenül Chamberlain volt angol miniszterelnök látogatása után következett be és egyidejűleg történt az osztrák kormányváltással, minden alap meg volt annak feltételezésére, hogy azonos külpolitikai okok ugyanazt a változást követelik Magyarországon, ami Ausztriában is bekövetkezett. Bethlen István volt magyar miniszterelnök, akit mint Gömbös utódját emlegetnek, időközben Ausztriában Schuschniggal tárgyalt, most meg váratlanul Rómába utazott, ahol Mussolinival lesznek megbeszélései. A volt miniszterelnök utazásai kap-

csán a külföldi sajtó már befejezett tényként közli, hogy Gömbös-kormányának néhány napon belül távozik.

A magyar kormány hétfőn a híreket megcáfolta. A határozatlan hangú kormánynyilatkozat azonban nem tudja leplezni a magyar kormány tényleges válságát, mely már a képviselőház viharos költségvetési vitája és az Eckhardt Tiborral való rendkívül éles összecsapás során is előrelátható volt.

— Megállapították a szovjet új alkotmányának szövegét. Moszkvából jelentik: A Szovjetunió új alkotmányának elkészítésére kiküldött bizottság Sztalin elnöksége alatt ülést tartott és véglegesen megállapította az új alkotmány szövegét, amelyet a Szovjetunió végrehajtóbizottságának legközelebbi plenáris ülése elé terjesztenek megvitatás végett.

SPORT

A lendületesebben játszó román válogatott megnyerte első Balkán Kupa mérkőzését

Románia—Görögország 5:2 (2:1)

Az első féldőben a szétlől is támogatott román támadósor állandóan ostromolt, akcióit azonban nem kísérte szerencse. Bodola remek játékának eredménye az értékes győzelem

Cluj, május 18. (Az Uj Kelet tud.) Szombaton este a Bucuresti felé induló két gyors zsufolóság telt sportbarátokkal. Az első vonat még mielőtt bevontatták volna, már tele volt. A tömött harmadosztályú folyósók, de a második és első osztály is a román labdarugás fejlődése és a Balkán Kupa küzdelem mérlegelésének vitáitól voltak hangosak. Még az étkezőkocsiban sem hallani egyébről, mint a vasárnapi román-görög válogatott mérkőzéséről. Mindennél jobban bizonyítja ez, milyen népszerűsége tett szert Romániában a labdarugás sport. Mert értékelni kell tudni lelkesedését a labdarugás iránt annak, aki 36 óra alatt 1000 kilométert és két éjszakát utazik, egész nap csatángol Bucuresti forgatagában, délután farszja idegeit a mérkőzésen, miközben a fáradtságon kívül a zsebe legalább ezer lejjele lesz könnyebb. Fel sem mérhető lelkesedése ez, amely immár a kulminációs pontot érinti.

Aki azonban ezt az utat megreszkizotta, nem bánta meg. Szép, izgalmas, végig érdekfeszítő nagy küzdelemnek volt a görög-román mérkőzés szemtanúja. Olyan káprázatos, változatos játéknak, amely válogatott mérkőzéseken is csak ritkán adódik. De tartunk sort.

Ami a mérkőzés előtt volt...

Viharos, hideg, szeles reggelre ébredt vasárnap a főváros. Az emberek bosszankolva húzták össze felöltőiket, hogy a hasító szél ellen védekezzenek. Olyan hideg van, hogy novembernek is beillene.

Az uccák, mint az utóbbi években Bucuresti állandóan, zsufolva. Óriási tolongásban ottjárt a Bucurestibe délelőtt érkező gyors- és személyvonatok a Luna Bucurestilor és a mérkőzés iránt érdeklődőket. Az állomásnál levő borbélynál jó időbe telik, amíg valaki sorra kerül. Az egyik segéd azon panaszkodik, hogy későig fog a munka tartani és nem lesz ideje a mérkőzésre jegyet váltani. Pedig ehhez neki, mint Bucurestinek — mondja — elsőbbségi joga van. Fialalabb ur, vendég, felajánl egy középtribünjegyet,

A második percben Bodola gólya eldönti a mérkőzés sorsát

Bauwens dr (Németország) sippelére így kezdenek a csapatok:

Románia. Pavlovics, Bürger—Albu, Vintila—Eisenbeiser—Szaniszló, Beke—Bodola—Ciolac—Schwartz—Dobay.

Görögország. Ribas, Crissafopoulos—Papadopoulos, Deliyianis—Helmie—Kritikos, Miasis—Vazos—Houmis—Symeonidis—Vikeldis III.

Albu választott, a görögök kezdenek. A román csapat hatalmas szétlől támogatva játszik. A labdát azonnal Schwartz szerzi meg. Kiad szélre, Beke jól szökne, de szerelik. A labda Szaniszlóhoz száll, ezt Bodola szerzi meg és szenzációs körömpasszal továbbítja Bekéhez.

Beke csalad, bead s a jó időben érkező Bodola óriási lövéssel védhetetlenül vágja be az első román gólt. Alig telt el másfél perc és 1:0 Románia javára.

Nagy az öröm a stadionban.

De most a görögök jönnek. Szép akcióval közelítik meg a román kaput, Bürger azonban könnyen szabadul fel. Újabb román akció után Bodolának ismét jó helyzete van, de mellé lö. Majd ismét a görögök jönnek. Támadósról különösen a jobbszárnya igen veszélyes: a jobbösszekötőt és jobbszélsőjüket nagyszerű. Szaniszló mellett azonban nehéz élni. Változatos támadások után, mintegy huszonöt perc múlva, miközben a román csapatnak legalább öt jó gól helyzete volt, de a görögök is sokat és helyenként veszélyesen támadtak, Albu nagy hibát követ el. A tizenhatoson belül tologatnak a görög belsők, Albu tetlenül nézi a készülő veszedelmet, amely nem is késik.

Pontosan a 30. percben a kiténő Vezosz remek, éles sarokgóllal kiegyenlített 1:1! A 36. percben az ellenfélől kapott labdát Szaniszló Schwartz elé teszi. Ez mintegy 20 méterről indulva kicselezi halfját, ugyanezt teszi a bekel is,

jól teszi magának lábra a labdát és kapura lö. A görög kapus csak beljebb se-

amelynek ára 102 lej — 202 lejért. Meg van véve. A segéd boldog. De a főnöke is, mert egész délelőtt panaszkodott és nem doigozott. Ő ajánlta fel, hogy a különbözetest fizeti, csak végezze rendesen a munkáját. Megy is a munka. Olyan gyorsan, hogy az embernek be kell hunyina a szemét a félelemtől... Akárcsak a taxiban. A forgalom, amely az ONEF-stadion felé vezető uton van, felülmúl minden elképzelhető méretet. Az autók azért úgy robognak, minthaht versenyzének egymással. Pedig van még idő. Alig háromnegyed 5 van, amikor erélyes igazoltatás után a stadion kis ajtaja kinyílik.

Embergyűrű veszi körül a gyepes pályát. A rossz idő hatása azonban mutatkozik. A nagytribün ugyan zsufolásig, az állóhely is, a körtribün azonban üres foltok tarkítják. Becslés szerint azért lehet vagy 25.000 néző.

A királyi páholyban Tilea Viorel dr, a labdarugószövetség elnöke elegáns feketében, fején cilinderrel vár két hasonló öltözékű, idegen ur társaságában. Alighanem a görög és bolgár követek. Várják Mihály vajdát, akitnek érkezését már jelezték.

Közben zászlóik alatt felsorakoztak a résztvevő csapatok. A királyhimmusz hangjai mellett foglalta el helyét Mihály vajda a disz-páholyban, iskolatársaitól körülvéve. Mihály vajda, valamint barátai is a sztrészárokat öltözékét viselik. A bolgár, majd a görög himnusz után a román himnusz csendült fel. Majd megfogott hangja jelezte, hogy Mihály vajda megnyitja a Balkán Kupa küzdelmet.

A Balkániadát megnyitottak nyilvánított — hangzanak harsányan Mihály vajda szavai, majd a bolgár csapat a katonazenekar indulójának akkordjai közepette levonul, míg a trikolorba öltözött román és a kék nadragot, fehér trikót (görög nemzeti szín) viselő görög csapat a gyepre vonul.

Kis ünneplésesség, a vendégek virágcsokrot kapnak, majd választás után kezdődik a mérkőzés. Előzetes jelentés nélkül, ezuttal valóban repülőgépről dobták le a mérkőzés labdáját.

gíteni tudja a labdát. Románia vezet 2:1-re.

Bürger óriási luftja okoz még a féldő végéig izgalmat, szerencsére azonban a görög balösszekötőt egy lépéssel a kapu előtt — mellé gurít.

A szünetben a német Bauwens dr-t bemutatják Mihály vajdának. A bíró hitlerista módra, karfelemeléssel köszönti Mihály vajdát, aki igen előzékenyen két lépést tesz előre és kezét nyújt a bírónak. Ezután Mihály vajda és iskolatársai a királyhimmusz hangjai mellett elhagyják a stadiont.

A királyi páholy fölött eközben a Bucuresti rádió bemonddja megkezdte a mérkőzés első félidejének ismertetését. A mikrofontól nem messze görög újságíró Athénnek telefonba mondja az eseményeket. A görög kolléga fején fordítva van a kalap. Derültség közben figyelmeztetik erre, dühösen legyint és a kalapot, így fordítva, lejjebb húzza jól a szemére. Nem látszik valami jókedvűnek...

Nagy küzdelemben megérdemeltem győz a román csapat

A második féldő kiténő román akcióval kezdődik. Bodola, aki felülmulthatatlan formában játszik, jól teszi ki Bekét, ez három lépésre van az üres kaputól, a labda azonban lecsuszlik. Most a görögök támadnak többet, igaz, a szél ezuttal őket segít. Szemre is szép, pompás görög támadások gördülnek a kapu felé, a görög belsők azonban túl meyeven játszanak és a kellelénél többet tologatnak. Pavlovicsnak azonban alkalma van többibben is képeségeit bemutatni. Közben van néhány román támadás is, a görög védelem azonban jó. Csak a görögök vannak frontban. Centerük kiténő keresztlabdákkal tömi a széleket, különösen a jobboldalt. Szaniszló azonban mint a csendőr vigyáz. A bal-szélsőnek Vintila mellett könnyebb a dolga, itt szerencsére Bürger, aki fényes formában van, veri vissza a kellemetlen támadásokat.

Nagy a küzdelem ebben az időperiódusban, mert ha a görögök kiegyenlítenek, könnyen

baj is lehet. De alább hagy a görög ostrom és jön ismét a román csapat. A 30. percben Dobay kornert szerez. Jó beadására

Bodola magasra ugrik, előre fejei, a kapu előtt nagy a tumultus, a kapus a földön — Schwartz a hálóba gurít. 3:1.

A görög ellentámadást szerelik. Most Bodola szalad el a jobbszélen, kornert lesz belőle.

Beke jól ivel be, ott a labda a görög kapu előtt, a kapus ráveti magát, miközben letapoassák, Dobay nem hibáz és 4:1.

A nagy örömet a mnetők megjelenése tom-pítja, akik hordágyon viszik le a súlyos sérültnek látszó görög kapust. Helyébe tartalék áll be.

Egy perc múlva gyors görög támadás. A jobbösszekötő Vazos keresztlabdát küld balra.

A görög balösszekötő pontos, éles magas bombát küld az ellenkező sarokba. 4:2.

Most nagyon támadnak a görögök. De megint jön a román támadás és újabb román gól:

Dobay Bodolához gurít, ez a rosszul kiszaladó görög kapus mellett a jobbsarokba gurít. 5:2.

Nincs is több említésreméltó akció.

A közönség a pályára szalad, Bodolát vállra emelve viszik le.

A háromgólos győzelmet a román csapat nagyobb rutinja és jobbképességű játékosai révén megérdemelten szerezte. A görögök igen szép, szemre tetszetős futballt játszanak, kiténő fejjátékuk van, tulságosan ragaszkodnak azonban a gépszerű, tologatós futball elavult sémájához. A román csapat éppen lendületének köszönheti sikerét. Nem cifrázták sokat, minden esetben a labdát azt kapta, aki a legjobb helyzetben volt. Kis szerencsével, különösen az első féldőben, amikor a szél is segített, nagyobb is lehetett volna a gólarány. Bár meg kell állapítani, hogy ha a görög csapatban is van egy Bodola, aki minden helyzetben feltalálja magát, a mérkőzés eredménye más lett volna.

Egyénileg elsősorban Bodola, Bürger, Szaniszló, Beke és Albu emelkedtek ki. Schwartznak voltak jó és rossz periódusai. A győzelemben azonban Bodola mellett oroszjárásze van. A görög csapatban a kapus, a két hátvéd, Vazos és a jobbszélső Vikeldis klasszisfutballisták.

Bauwens dr szürkén, határozatlanul vezető a látványosságban bővelkedő mérkőzést.

Weisz Ignác

Belföldi sporteredmények

Oradea. Crisana—Gloria 6:1 (3:0). Nemzeti Bajnoki, bíró Ritter.

Balamare. Phönix—IAR 1:0 (0:0), selejtező.

Constanța. Ilsa—Victoria 2:0, selejtező.

Satmar. Barkochba—NSC 1:0 (0:0). Liga-selejtező.

Industria. Sarnei—Ceramica 0:0. Ligaselejtező.

Campia Turzii. A mérkőzést Bistrița újrajátszák.

Carei. Victoria—KAC 3:0 B) liga.

Timisoara. Jiul—TAC 2:1. B) liga.

Sibiu. Solmil—NSE 2:0 (1:0). B) liga.

Arad. AMTE—NAC 4:0 (0:0), barátságos.

A NAC tartalékosan játszott.

Botfalva. Ivria—Bod 2:2 (2:1). Kerületi bajnoki.

Róma. Ausztria—Olaszország 2:2 (2:2). Ötvenezér néző.

Davis Cup. Németország—Magyarország 5:0.

Budapest. Hungária—Bocskai 2:1, Ferencváros—Attila 5:1, Törekvés—SBTC 4:2, Ujpest—Szeged 7:2, Phöbus—Budai 7:1, Kispest—III. ker. 2:0.

Cluj. UEC—Unirea 0:0. Kerületi bajnoki döntő, amelyet ezzel az UEC nyert meg. Ifjúsági bajnokság: KAC—Unirea 3:2 (3:1), U—KMSC 2:1 (2:1), Victoria—Haggibbor 8:0 (3:0). Futballbírók—Ujságírók 5:2 (3:0).

Bucuresti. Cluj—Bucuresti komb. 3:3 (2:1). Ploesteanu (2) és Pop Béla, illetve Barbu, Moldoveanu és Raffinsky lötték a gólokat.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Az Urilány bucsu-előadásai

Kedden este utoljára kerül színpadra Zilahi Lajos döntő sikerű vígjátéka, az Urilány, amely estéről estére zsufolt házakat vonz a bemutató óta. Szerdán a társulat Targu-Muresre utazik.

HETI MUSOR:

Kedd 9: URILANY. (Ötödészor. A társulat bucsueloadása körutja előtt.)

Csütörtök, péntek: nincs előadás.

Szombat 9: Cigánybáró. (A targumuresi román. kat. Templomi Dalárda 90 tagu együttesének jubileári előadása.)

Vasárnap d. u. 3: Cigánybáró. (Méréselt helyárrakkal.)

este 9: Cigánybáró. (Az egylites bucsueloadása.)

ROYAL MOZGO MUSORA:

A filmgyártás legmonumentálisabb filmalkotása: Rohamcsapat előre! (1917). Minden idők legnagyobb háborus filmje. 15 és 20 lejes helyárrak. Uj világhíradó.

OPERA MOZGO MUSORA:

Hétfőtől: Egy bukott nő regénye. Főszerepekben: Gary Cooperrel és Claudette Colberttel.

EDISON MOZGO MUSORA:

2 filmretek: I. Lányok a vásáron. Liane Haid. II. Titokzatos asszony. Lukács Pál, Warner Oland, Elisa Landi. III. Micky Maus. Román és magyar feliratokkal. Helyárrak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9.

APRÓ HIRDETÉSEK

Házasságot kötött a székelyországi közéleti és szellemi élet vezetői körében a „MUREA” irod. Cluj, Regele Ferdinand 115.

Olcsó villatelkek a Taiatura Turcului (Törökvárosban) eladók. Értekezni vasárnap 2—4-ig a helyszínen, vagy bármikor dr. Krausz Imre ügyvédnél, Strada Reg. Maria 6.

Pénzbeszedésre, üzletszerzésre, könyv és lajterjesztésre agilis fiatal urat, vagy hölgyet keresünk. Jelentkezni Cal. Victoriei 37. d. e. 11—12., d. u. 5—6.

Eladó orvosi rendelő Kiténőben bevezetett orvosi rendelő vidéki forgalmas 14.000 lakosu városkában, elköltözés miatt átadó. Cim a kiadóban.

Kiadó 2 szoba, konyha, fürdőszoba, Str. Iorga 5. szám alatt.

Nagyforgalmu vidéki városban, elsőrendű divatúru üzlet, feles társ része oca 300.000 lejért átadó, családi okok miatt. Ajánlatokat „Biztos egzisztencia” jelligre a kiadóba.

Nyári lak, nagy parkban, portmentes helyen, 3 szoba, üveges veranda, konyha, 1 vagy 2 család részére kiadó. Viz, villany, autobusz megálló. (Cim a kiadóban.)

שטריוול פארניק
מיר אימפארטירען דיא טובל עס מארדער שפיצען דירעקט פאן קאנאדא אים רוייען צושטאנד אין מיר מאכען פאן דיא רוייע שוויפען דיא שטריוולן, מיר האבען שטריוולן פאן 2000 ביז 20.000 לעך ווער עס ברויך איין שטריוול ואל זיך ציין אינען ווענדער.
Izrael Fischer, Satu-Mare, Stefan cel Mare 6.

Plóciát veszek minden mennyiségben. Lázár Ignátz, Valea lui Mihai. Jud. Salaj.

Orvosi rendelőnek, vagy irodának kiválóan alkalmas két szoba azonnal kiadó. Regele Ferdinand 8.

Asszonyom, emlékezzék csak vissza, hogy az elmúlt nyáron az arcbőre hogy ment tönkre a sok izzadság miatt, mert nem használták a csodás petrol-gázfőzőt, amit legolcsóbban Moskovits és Társánál, Cluj, főpostával szemben szerezhet be, Takarékoságra is.

Kiadó azonalra Str. Saguna 20. sz. II. em. uccai délfelkésű 2 szoba, hall stb. komplett komfortos uri lakás. Értekezni öv. Léderermé, I. em.

— A CLUJI ÖSSZES KÖZSÉG FOGJA SÁRNAPI DEMONS
Vasárnap, folyó hó templomban délelőtti közö gyűlést rendez a palesztinai események ellen. A kluzsai spontán és alacsony tolmácsolási keretében az összes német vezetői felfog...

— Fajgyalázás Prágából jelentik: E az elmúlt huszöt évi román német hölgyei hogy néhány hét Georgenstetben talál utazott, de a városi igazgató „Fajgyalázás” című. C intervenszióra engedte burgi büntetőbíróóság tetsére ítél egy szid 18 éves német leány hogy rendelésben orvos tagadta a leette, hogy az egész manővernél. A bíró orvos védekezését. A áll.

Csáki

— A folyamatos nem kaphat esztendő. Az igazságügyi kiadott rendelkezéseket és vizsgálta a folyamatban milyen felvilágosítást Pop Valer igazságügyi rendeletében ügyi közegek olya perekről adtak nek nyilvánosságra igazságszolgáltatás természetűi rendelkezésügyi minisztériumot felhívja az bírák, ügyészek és tak figyelmét enn és lelkiismeretes

— Egy németors nagy sikere Amer tik: Dr Rudolf Sc orvos, aki Cansas ban a Amerikai nagy ünnepletés dr tudományos m egyesület nagy ar tovsok-műszer m

— Ötmillió lej az automata tele ros főbb uccain fel az aszfaltot, automata telefo munká nemskár telefonszolgátna ua kell megfele lyeze az automa hány héttel megvette erre a randului ucca sa talmas házat, de épület falai tul meg a célnak. A ezt az épületet uccában ötmillió féle házat. Nem tani épületet és tenek a helyete felelni a követel tag ez év végé elején automata Clujnak.

FILM
SZET

bucsu-
sai

erül szinre Zilahi
átéka, az Urilány,
át házakat vonz a
társulat Targu-

R:
dször. A társulat
előtt.)
előadás.

A targumuresi román.
a 90 tagu együtt-
dása.)

rbáró. (Mérésélt
Az együttes bucsu-

MUSORA:
ntálisabb filmalko-
re! (1917). Minden
us filmje. 15 és 20
ghiradó.

MUSORA:
regénye. Főszere-
rel és Claudette

MUSORA:
a vásáron. Liane
szony. Lukács Pál,
Landi. III. Micky
gyar feliratokkal.
Kezdete: 3, 6, 9.

Ö
ÉREK

menemaye, korvett
tással rendelkező
ele Ferdinand 118.

tura Turcului (Tö-
kezni vasárnap 2—
mikor dr. Krausz
g. Maria 6.

rzésre, könyv és
urát, vagy hől-
Cal. Victoriei 37.

itindően bevezetett
lmas 14.000 lakosu
tt átadó. Cim a

fürdőszoba, Str.

rosban, elsőrendű
része cca 300.000
niat. Ajánlatokat
ére a kiadóba.

m, pormentes he-
renda, konyha, 1
adó. Viz, villany,
kiadóban.)

שטר
מיר איספארטייר
שיציען דירעקט פאר
אין מיר מאכען פאר
שטיימלן. מיר האבן
בין 20.000
ואל וך ציט אינעם
Stefan cel Mare 6.

ennyiségben. Lá-
i. Jud. Salaj.

irodának kiválóan
al kiadó. Regele

csak vissza, hogy
re hogy ment tönk-
mert nem használta
amit legolcsóbban
i, főpostával szem-
összűsra is.

Saguna 20. sz. II.
oba, hall stb. kom-
Értekezni özv.

HIREK

Eva kozmetika
CLUJ STR. MEMORANDULUI 9

— A CLUJI ÖSSZ-ZSIDÓSÁG TILTA-
KOZÁSÁT FOGJA KIFEJEZNI A VA-
SÁRNAPI DEMONSTRÁCIÓS GYÜLÉS.
Vasárnap, folyó hó 24-én a Poale Cedek
templomban délelőtt 11 órakor nagy tiltakozó
gyűlést rendez Cluj város zsidósága
a palesztinai eseményekkel kapcsolatban.
Ez a tiltakozás egyben demonstráció Erec
Jiszeráel és a zsidó országépítés mellett. A
felháborító események a zsidóság legszele-
sebbkörü felháborodást váltotta ki és az
a felháborodás abban a spontán demons-
trációban nyilatkozik meg, mellyel az
egész világ zsidósága tiltakozik ezen ese-
mények ellen. A cluji tiltakozó gyűlés is
ezt a spontán és általános tiltakozást ki-
vánja tolmácsolni, amennyiben a gyűlés
keretében az összes cluji zsidó intézmé-
nyek vezetői felfognak szólni.

— Fajgyalázás miatt megbüntetett zsidók.
Prágából jelentik: Egy karlsbadi kereskedő
az elmúlt huszötökor megismerkedett egy bi-
rodalmi német hölgygel és megállapodott vele,
hogy néhány hét múlva a németországi
Georgenstedtben találkoznak. A férfi el is
utazott, de a városban letartóztaták „faj-
gyalázás” címén. Csak hosszas diplomáciai
intervencióra engedték szabadon. — A ham-
burgi büntetőbírószak két és féle büntönbün-
tetésre ítélte egy zsidó orvost, aki ellen egy
18 éves német leány azt a feljelentést tette,
hogy rendelésében meg akarta csókolni. Az
orvos tagadta a leány állítását és kijelen-
tette, hogy az egész nem egyéb zsarolási
manővernél. A bíróság nem fogadta el az
orvos védekezését. Az ítélet fellebbezés alatt
áll.

Csáki bíró lánya

— A folyamatban levő bűnügyekről
nem kaphat ezentúl felvilágosítást a sajtó.
Az igazságügyminisztérium legújabb
kiadott rendelkezésében utasítja az ügyész-
ségeket és vizsgálóbírókat, hogy a sajtó-
nak a folyamatban levő bűnügyekről sem-
milyen felvilágosítást sem adhatnak. Dr.
Pop Valer igazságügyminiszter részletesen
kifejti rendeletében, hogy egyes igazság-
ügyi közegek olyan folyamatban lévő bűn-
perokről adtak nyilatkozatokat, amelyek-
nek nyilvánosságra hozatala nem állott az
igazságszolgáltatás érdekében. Hasonló
természetű rendeletet már kiadott az igaz-
ságügyminisztérium két év előtt is és
most felhívja az igazságügyminiszter a
bírák, ügyészek és ügyészségi alkalmazot-
tak figyelmét ennek a rendeletnek pontos
és lelkiismeretes betartására.

— Egy németországi zsidó menekült orvos
nagy sikere Amerikában. Newyorkból jelen-
tik: Dr Rudolf Schindler, egykori müncheni
orvos, aki Cansas Citybe emigrált, a napok-
ban a Amerikai Orvos Egyesület gyűlésén
nagy ünneplések tárgya volt. Schindler
dr tudományos munkásságáért megkapta az
egyesület nagy aranyérmét, különösen a gas-
troscop-miszter megjavításáért.

— Ötmillió lejért vett házat a Morgan,
az automata telefonközpont részére. A vá-
ros főbb uccáin már hetek óta szagattják
fel az aszfaltot, hogy elhelyezzék a cluji
automata telefonhálózat kábeleit. Ez a
munka nemsokára készen lesz. A Morgan
telefontársaságnak most már gondoskod-
nia kell megfelelő épületről, ahová elhe-
lyezze az automata telefonközpontot. Né-
hány héttel ezelőtt a telefontársaság-
megvette erre a célra a Sincai és Memo-
randului ueca sarkán lévő most épülő há-
talmas házat, de később kiderült, hogy az
épület falai túl vékonyak és nem felelnek
meg a célnak. A Morgan társaság eladta
ezt az épületet és most a Regina Maria
uccában ötmillió lejért megvették a Réthy
féle házat. Nemsokára lebontják a mos-
tani épületet és szép modern palotát épi-
tenek a helyére, amely teljesen meg fog
felelni a követelményeknek. Előrelátható-
lag ez év végén, vagy legkésőbb január
elején automata telefonközpontja lesz
Clujnak.

— Mérsékelt a tábla Turdean Sámuel
gyilkosainak büntetését. Emlékeztet az a
kegyetlen körülmények között elkövetett
gyilkosság, amelynek a múlt évben Tur-
dean Sámuel nyugdíjas esett áldozatául,
akit veje Kurucz György és ennek ismerőse
Varga Sándor több fejszecsapással meggyilkoltak
Săcuiașca uecai lakásán. A tábla harmadik
szekcióján tegnap tárgyal-
ták másodfokon a bűnpert, ahol Kurucz
10 éves ítéletét öt évre, Varga 11 éves
ítéletét pedig hatévi börtönre szállították
le. Az áldozat feleségét pedig, akit bűn-
segédi bűnrészességet a törvényszék an-
nakidején egy és féle börtönre ítélte, a
tábla felmentette. Az ügyész és Turdean
é megnyugodtak az ítéletben, míg Kurucz
és Varga felfolyamodással éltek a semmi-
tőzékhez.

— Megérkezett Clujra Corpus Barga
spanyol képviselő és újságíró. Megírta az
Uj Kelet, hogy a cluji Ferdinand egyetem
meghívására Clujra érkezik Corpus Barga
spanyol képviselő és újságíró. Corpus Bar-
ga tegnap reggel kilenc óra öt perckor
megérkezett Clujra. Az állomáson az egye-
tem több tanára várta, köztük Drăganu
dr. polgármester is, ezuttal egyetemi ta-
nári minőségben. A spanyol újságíró két
előadás megtartását jelezte. Hétfőn este
hat órakor Spanyolország növekedése és
szenvedése címmel tartott francia nyelven
igen nivós előadást. Mig ma délután hat
órákor ugyancsak a cluji egyetemen tart
egy második előadást „A foglalkozások és
a művészet titka Toledóban” címmel.

— A Hölgylutár estélye. Szombaton este
tartották meg Sz. Szappanos Gabriella író-
nő „Hölgylutár” estélyét a katolikus gimnázium
disztermében. A mélyenjáró bevezető
előadást dr Krenner Miklós tartotta. Hihm
Irén operanékesnő Brahms és Schumann
néhány dalát énekelte frenetikus siker mel-
lett. A zongorakiséretet dr Bródy Miklós, a
cluji Opera karnagya látta el. Ezután Sz.
Szappanos Gabriella tartott nivós, kitünő elő-
adást. Zsembery Elvira Chopin As-dur szoná-
táját játszotta invenciózusan, majd Nyíró
József író adta elő Vihar című novelláját ize-
sen és nagy tetszés közepette. Hatalmas
sikert aratott a kitünő Lakatos-kvartett és
Székely N. három modern tánc. Kabos Éva
fiatal költőnő szokatlan tehetséget eláruló
versét adta elő. Az estély az idény egyik leg-
sikerültebb rendezvénye volt.

Szerdán délután és este

— Eljegyzés. Rotschild Surikát Crasnáról,
eljegyezte Basch Márton Simleul-Silvaniei.
(M. k. 6. h.)

— A Chaluc Bál Móláchá taggyűlése. Ma
este nyolc órakor tartja a chaluc Bál Móláchá,
általános cionista iparos szervezet
rendes taggyűlését, a neolog iskola nagy-
termében. A gyűlés keretén belül Fischeff
M. multheti a „Zsidó ifjuság utja” című elő-
adásának vitája, Florentinál A. „Az ercei
események” című előadása, valamint Kissel-
stein történelmi előadása szerepelnek. Ven-
dégeket szivesen lát a vezetőség.

— A világirodalom leghosszabb mondata.
A világrekordok utáni hajszá most egy egé-
szen érdekes területre szivárgott át, még pe-
dig a világirodalom frontjára. Itt azonban nem
Amerika vezet, hanem Anglia. Az angolai
könyvmolyok nagy buzgalommal láttak neki,
hogy megkeressék a világirodalom leghos-
szabb mondatát. Eleinte Dickens tartotta a
rekordot, amennyiben Nickleby Miklós című
művében rátaláltak egy mondatra, amely 355
szóból áll. Ezt a teljesítményt azonban nem-
sokára felülmúlta Ruskin, akinek Modern
Painters című könyvében ráakadtak egy mon-
datra, amely 619 szavas. Ez a rekord sem
volt hosszú életű, mert kiderült, hogy Hugo
Viktor, Nyomorultak című művében akad
egy 748 szavas mondat. De ezt a rekordot is
lefőzte Proust Marcel, aki Sodoma és Go-
morra című művében egy 814 szavas mon-
datot írt le. A könyvbüvárok most nagy buz-
galommal dolgoznak azon, hogy ezt a rekor-
dot is megdöntsék.

— Székrekedésnél, gyomorrontásnál, emésztési
zavaroknál, gyomorégésnél, májduzzanatnál,
vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál,
általános rosszullétnél igyunk reggel
égygymorra egy pohár természetes
„Ferenc József” keserűvizet. A belorvosi
klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a
Ferenc József viz az ideális hashajtó minden
jellemző tulajdonságát egyesíti magában s
igy állandó használatra — különösen jól táp-
lált, kövér férfiaknak és nőknek — feltétle-
nül alkalmas. Az orvosok ajánlják.

— A rabszolgacsászár drámai futása cí-
mmel ir vezércikket az „Uj Erdély” májusi
számában Fekete Tivadar, továbbá Silber-
mann Jenő a világválság Kolombusztojása
címmel fejt ki a gazdasági bajok megszüntet-
ésének lehetőségeiről véleményét, Jámbor
Ferenc a palesztinai eseményekről fest
hü portrét s Győri Illés István A meg-
kontremínált koporsó cikkében a hazárdjül-
tékörületről rajzol érdekes képet. Ezenkívül
még számos rendkívül érdekes cikk és tanul-
mány teszi változatossá az Uj Erdély most
megjelent számát. Egy szám ára 20 lej.

— Zsidó mezőgazdasági telepítések kozák-
vidéken. Moszkvából jelentik: Az orosz sajtó
hosszu hasábkokon számol be arról, hogy a
napokban Novi-Zlatopolba zsidók telepedtek
le mezőgazdasági szövetkezet keretei kö-
zött. Ez a terület ugyanis a Krim-vidék elha-
nyagolt, de termékeny igérkező része,
ahol domi kozákok élnek. A kozákok rend-
kívül szívélyesen fogadták a zsidó telepítő-
ket. Egy Chepkovits nevű fiatal zsidó parasz-
tot, aki a kozákokat is megszervezte, „tiszte-
letbeli kozáknak” proklamáltak és tradi-
cionális szokás szerint ünnepeltek. A kozá-
kok szónoka kiemelte beszédében, hogy egy-
kor, a cári időkben éppen őket használták föl
a zsidók üldözésére. Most belátják nagy hi-
bájukat, hogy eszköznék adták oda magukat
és boldogok, hogy együtt dolgozhatnak a
zsidókkal, akik nemcsak kitünő parasztok és
állattenyésztők, hanem pompás lovasok is.

a Magyar Színházban

Románia új autótérképe. 34 kitünően színe-
zett térkép és az ország 16 nagy városának
külön térképe tartós vászontokba gyűjtve. A
teljes gyűjtemény 250 lej Lepagenál, Cluj.
Kérjen ingyen térkép-jegyzéket.

Semmi
különbség
anya és leánya
között....

Es amellett arcborúk mégsem annyira finom, de
a puder, amelyet használnak, csodát tesz. A híres
CHAT NOIR puder az, amely annyira tapadó, hogy
az arcból minden hibáját tökéletesen eltakarja. E
tekintetben a CHAT NOIR puder felülmúlhatatlan.
Tegyen Ön is egy kísérletet ezzel a csodás puderral
és meg fog győződni kiváló minőségéről. Minden
arcbörnek nagyszerűen megfelel, legyen az finom,
vagy érdes, száraz, vagy zsíros. Finom színárnya-
latai az arcbörnek fiatalos hamvasságot kölcsö-
nöznek, míg édes illata növeli a női báj.

Chat Noir, a híres „Lady” gyár készítménye, kiváló
minőségű puder, amelyet mégis a szerénység is ol-
csóbb áron árulnak

TURISZTIKA

A Haggibbor sportegyesület turisztikai
szakosztályának kirándulási:

Csütörtökön, f. hó 21-én reggel pontosan
1/8 órai indulással gyalogkirándulás. Micu-
tető—Páter forrás—Árpádcsuc—Dumbrava
utiránnyal.

Vasárnap, f. hó 24-én autós kirándulás a
turi és turdai hasadékbá. Indulás pontosan
reggel 6 órakor. Jelentkezni mindennap 1/2—
8 óráig, de legkésőbb péntek estig az egye-
sület Str. Regina Maria 15 alatti helyiségé-
ben lehet, ahonnan az összes kirándulások
indulnak.

Gyalogkirándulás pontosan 1/8 órai indu-
lással: Leányvár—Teuț—EKE forrás—Gorbó-
völgye utiránnyal.

Vendégeket szivesen lát a vezetőség.

nálunk utoljára

— A Paul Ehrlich Orvostud. Egyesület f.
hó 21-én, csütörtökön este pontosan 7 órakor
tartja 94. tudományos ülését, amelynek ki-
magasló programja a következő: Prof. dr.
Engel Károly (Budapest). A késői belorvosi
syphilises megbetegedésekről. Orvosvendé-
get szivesen lát az Egyesület.

— Tömeges halálos ítélet Newyorkban.
Newyorkból jelentik: Brancato newyorki bíró
hat embert ítél halálra egyetlen ember
meggyilkolásáért. Ez a hat gangster tavaly
összel agyonlőtte Esposito villamoskalauzt,
aki nem volt hajlandó átadni pénzestáskáját.
Ez a legnagyobb tömeges halálos ítélet, ame-
lyet az Egyesült Államokban hoztak.

— Huszszázalékos tarifaengedményt kap-
tak a cluji cementküldemények. Bucurestiből
jelentik: A CFR vezérigazgatósága 20 száza-
lékos tarifaengedményt adott a Dej vagy
Turda állomásokról Clujra feladott cement-
küldeményeknek. A kedvezmény időtartama
1936 május 18—1937 március 31. A kedvez-
ményt minimális 4000 tonna szállításánál le-
het csak igényelni.

— Meghalt az első abesszin háboru egyik
tábornoka. Tudósítónk jelenti: Bucurestiben
tegnap temették el Baffigi Enrico olasz tá-
bornokot. Olaszország romániai katonai atta-
sáját. Az elhunyt résztvett az első abesszin
háboruban és harcolt az adual útközében is.
Egy ideig az olasz királyi szármegyédje is
volt Baffigi tábornok, akinek halála mély
résztétet váltott ki az olasz kolónia körében.

Nézze meg tavaszi
lakberendezési
kiállításunkat!

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R.T.

TÁRGUL-MURES — BUCUREȘTI, Tache Ionascu, 1 — BRAȘOV
Kivánságára kiküldjük megbízottunkat eredeti rajzokkal

UJ KELET Legújabb hírek

Taxa postala
plátite in num.
No. 224718/929.

10. Telefon: 8-61.
Havonta 110, negy
évre 600, egészévre
földre: Havonta 2,
félévre 12, egészé
detések díjszabá
KELET az e
dóság egytel
Olkkéink utar
rás megjelölésével

Franciaország mindenkivel békét akar, de legszívesebben a demokrata országokkal működik együtt

Megkezdődtek az angol-orosz tengeri egyezményre vonatkozó tárgyalások. Abessziniában napról-napra jobban rendezkednek be az olaszok. Megszervezik az abesszin fasiszta légiót

Párizsban betiltották az Action Francaise hétfő esti gyűlését és tüntetését

A külpolitikai élet pillanatnyi csendje mögött a nemzetközi feszültség lázas kibontakozásra kívánczó tárgyalásai folynak. Róma, London és Párizs a mai diplomáciai élet három központja hallgatásba burkolódik és másem sejtet a háttérben forrongó eseményekről. Többhelyről is hangzottak el nyilatkozatok, amelyek a háboru közeli veszélyét idézték fel. Így Hodza Milán cseh miniszterelnöknek az Excelesiorban adott nyilatkozata, mely a Német- és Franciaország közötti megegyezésben látja az európai béke helyreállításának lehetőségét, Leon Blum, lapjában, a Le Populaire-ben tért vissza az amerikai klubban tartott beszédére és ezáltal részletesen fejtette ki külpolitikai elgondoláseit, hangsúlyozva, hogy Franciaország legszívesebben azokkal az országokkal működik együtt, amelyek megvédték a demokráciát és a polgári szabadságjogokat. Rómában Mussolini a győző főlényével hoz újabb és újabb intézkedéseket Abessziniába bekebelezésére. Az Addisz-Abeaból érkező jelentések szerint az olasz haderő egyre jobban rendezkedik be a meghódított császárságban és gyakorolja Badoglio alkirály révén a császári előjogokat. London újabb külpolitikai nehézségek miatt aggódik és utal a német-orosz ellentétre az angol-orosz flotta-egyezmény tárgyalásaival kapcsolatban. Az angol kormánynek ellenzéki képviselői hadjárataival kell megküzdnie, akik a fegyverkezés siettetésével és az általános hadkötelezettség bevezetésével igyekeznek kihangsúlyozni közeli háborus veszély lehetőségét.

A francia kormány mindenkivel együttműködik, aki békét kíván

Párizs, május 18. Leon Blum a Le Populaire-ban hangsúlyozza, hogy az amerikai körben tartott negyedórás beszéde nem adhatott teljes külpolitikai ismertetést. Csak megkísérelte kifejtetni, hogy mi a helyes és mi a téves abban a felfogásban, mely szerint egy ország külpolitikájának nem kell tekintettel lennie más országok belpolitikájára. Békét akarunk a világ összes nemzetével, akármilyen is legyen belső helyzetük, ha ezek is a békét kívánják. Sohasem fogjuk tűrni azt, hogy Franciaország bizonyos kormányrendszerek elleni küzdelmekbe menjen bele, még akkor sem, hogy ha elvtársainkkal való bánásmódról is van szó, vagy pedig azért, hogy más országban és annak akarata ellenére forradalmi propagandát folytassunk. De jogosnak és igaznak tekintjük, hogy a népek közötti barátság a belső érzelmeinek is megfelelően és ennek következményeként Franciaország magától értetődő módon közelebbállónak tekint magát azokhoz a nemzetekhez, amelyek a demokratikus szabadságjogokhoz hűek maradtak.

Betiltották az Action Francaise gyűlését

Párizs, május 18. (Rador.) Az Action Francaise hétfő estére Leon Daudet és Charles Maurras elnökletével gyűlést hívott egybe. Zay miniszterelnökégi államtitkár közölte a rendezőkkel, hogy a kormány nem enged meg a gyűlés megtartását. Ezzel kapcsolatban a népfőnt és küldöttsége kereste fel a belügyminisztert és felhívta a kormány figyelmét az Action Francaise által tervezett uccai tüntetésre. A jövő héten megkezdődnek az angol-orosz tárgyalások

London, május 18. Nagy érdeklődés előzi meg az angol kormány rendkívüli minisztertanácsát, mely az összes időszerű külpolitikai kérdésekkel foglalkozni fog. Eden külügyminiszter be fog számolni a Leon Blummal folytatott eszmecserejéről. Az alsóház csütörtöki ülésén az ellenzék a hadügyminisztertől felvilágosítást fog kérni, hogy milyen intézkedésekkel kívánja biztosítani a hadereg létszámának emelését, ha Anglia nem vezet be a kötelező katonai szolgálatot.

Az angol katonai előkészületek mély hatást tettek az ország közvéleményére. A szocialista munkásság Londonban nagyszabású tüntetésben tiltakozott a további fegyverkezés ellen. A Trafalgar Square-n tegnap a szocialista nők rendeztek nagy békétüntetést. A tüntetés szónokai szocialista és kommunista politikusok, valamint Pankhurst Sylvia feminista vezér volt. A határozati javaslat a katonai előkészületek ellen tiltakozik.

London, május 18. Az angol-orosz haditengerészeti tárgyalások a hét folyamán kezdődnek meg. A felek között az 1935-ös angol-német egyezményvel egyenlő feltételű szerződés megkötéséről van szó.

Fasiszta alapon szervezik az abesszineket

Addisz-Abeba, május 18. Az olasz hatóságok

kiutasítottak négy külföldi újságíróat azzal az ürüggyel, hogy olasz-ellenes propagandát folytatnak.

Az újságírók nevei: George Steer, a Times, Nebenzahl a Havas ügynökség, Angelo Pulos az amerikai Hearst lapok kiadójától munkatársai és Robillard az Addisz-Abeabán megjelent francia-nyelvű Courier d'Ethiopie című lap munkatársa. Ezenkívül még három európai újságíróat utasítottak ki. Nemzetközi körökben a kiutasítás kínos feltűnést keltett. Az angol sajtó ezzel kapcsolatban éles hangon támadja az olasz kormányt. Ugyancsak addisz-abebai jelentés számol be arról, hogy az olasz kormány

öt abesszin rablót végeztetett ki, köztük Balahu óriást, aki a népus napernyőtartó rabszolgája volt.

Holnap kezdődik a népszámlálás, mely úgy a benszülöttekre, mint az idegenekre vonatkozik. Számos benszülött jelentkezett az addiszabebai fasiszta központnál és felvételüket kérték. A libiai fasiszta alakulathoz hasonló fasiszta szervezet létesült, mely meg fogja szervezni az ethiopiai ifjúságot.

Addisz-Abeba, május 18. A napokban Addisz-Abeabán olasz-nyelvű napilap indul meg. Az új lap nyomdáját a népus nyomdájában talált anyagokból állították össze.

CAPITOL MOZGÓ világszenzációi!!

Ma premier!
Délután 3, 5, 7 órakor:

TEMPÓ SPORT!

Rendkívüli szenzációs sportfilm! A sport minden ága látható a leggyönyörűbb versenyfelvételek és a leghíresebb világ bajnokokkal!

Este 9 órakor diszeloadás! Világláger!

Jan Kiepura legszebb filmje: **Add nekem az éjszakát**

Két vadászezred tisztikarát tartóztatták le a forradalmi Spanyolországban

Szocialista egyenruhát kapnak a spanyol pincérek és szálloda-munkások

Barcelona, május 18. (Rador.) A munkaadókkal keletkezett konfliktus következtében szombaton éjjelkor a szállodák és éttermek összes alkalmazottai sztrájkba léptek. Az éttermek vendégeit a pincérek felszólították, hagyják el a helyiséget, azután eloltották mindenütt a világlátást s bezárták a vendéglőket.

A szállodai vendégekkel közölték, hogy ott aludhatnak, de önmaguknak kell ágyaikat megvetniük. Az alkalmazottak szakszervezete egyébként elhatározta, hogy a pincéreknek és szakácsoknak ezentúl szocialista egyenruhában — kék blúz és vörös nyakkendő —

kell dolgozniuk. Tárgyalások indultak meg a konfliktus elsímitására.

Madrid, május 18. Az első és második lovasági ezrednek majdnem teljes tisztikarát letartóztatták és bebörtönözték a guadajari katonai börtönben. A letartóztatásokat az előző meg, hogy a tiszték megtagadták az engedelmességet a hadügyminiszter egyik rendeletére. Ez a rendelet a két ezredet fejelemi uton Palenciába és Salamancába helyezte át, mert a rendszerváltozásokor hadászati terveket szöttek a jelenlegi kormány ellen.

Négyezer certifikátot szavazott meg a palesztinai kormány a zsidó bevándorlás javáért

A kormány erőteljes válasza az arabok követeléseire. 163 arab gazdaságot helyeztek zár alá az adófizetés megtagadása miatt

Anglia vizsgálóbizottságot küld ki Palesztinába

Jeruzsálem, május 18. A palesztinai főkormányzó elhatározta, hogy a mai nap folyamán a Jewish Agency rendelkezésére bocsátja a jövő félére szóló certifikát-kvótát. Hír szerint négyezer certifikátot utal ki a kormány a zsidó munkásbevándorlás javára.

A palesztinai kormány ezen elhatározása e pillanatban rendkívül nagy jelentőséggel bír. Az a tény, hogy a kormány függetlenül az arabok követeléseitől és erőszakos megnyilatkozásaitól, megszavazta a bevándorlási kvótát, annak a ténynek demonstratív jellegű kifejezése, hogy a kormány nem hajlandó meghátrálni az arabok követeléseire és terroriztikus megmozdulásai előtt. Nem a certifikátok száma dönti el ennek a kvótának a jelentőségét, hanem a politikai körülmények, amelyeknek közepette történt ez a döntés. A kormány határozata a legerélyesebb válasz az arabok azon követelésére, hogy a mandátárius hatalom azonnal szüntesse meg a bevándorlást és azokra a kilengésekre, amelyeket a követelés címén rendeznek az arabok.

Ettől eltekintve a helyzet továbbra is feszült, de úgy látszik a kormány most már messzemenő intézkedésekre szánta el magát az arab sztrájkmozgalom és atrocitások ellen. Az országutak védelmére egy skót zászlóaljat rendeltek ma ki esetleges támadások elhárítására. Miután az arabok megtagadták az adófizetést, a hatóságok szigorú rendszabályokhoz folyamodtak és ezeknek során 163 arab gazdaságot máris zár alá helyeztek.

Hír szerint a sorozatos gyújtogatások és bombamerényletek miatt a zsidó iskolai hatóságok elrendelték a felügyeletük alá tartozó iskolák bezárását. Nem tudni azonban, hogy ez az intézkedés nem-e áll összefüggésben a zsidó önvédelem megszervezésével.

A Havas ügynökség jelentése szerint a jeruzsálemi abesszin konzulátus közelében ma reggel meggyilkolva találtak egy keresztény vallású osztrák alattvalót. A tettesek eltűntek.

Anglia vizsgálóbizottságot küld ki Palesztinába.

London, május 18. (Rador.) Az angol alsóházban Thomas gyarmatügyi miniszter ma bejelentette a kormányának azt az elhatározás-

sát, hogy bizottságot küld ki Palesztinába, mely a helyszínen fogja vizsgálat tárgyává tenni a mandátárius hatalom ténykedését, ki fogja vizsgálni a jelenlegi zavargások okait és megállapítja az arabok és zsidók közötti ellenségeskedések hátterét.

Ausztria magárahagyását követelte egy munkáspárti képviselő az angol alsóházban

London, május 18. (Rador.) Feltűnést keltő interpellációt intézett ma Eden külügyminiszterhez Cock munkáspárti képviselő: A képviselő beszédében azt fejtette ki, hogy Ausztria nem érdemi meg Anglia támogatását, mert megtagadta az Olaszország ellen irányuló megtorlások alkalmazását és a hatalmak hozzájárulása nélkül vezette be a katonai szolgálatot. A képviselő azt követelte, az angol kormány közölje a Népszövetséggel, nem tartja érdemesnek Ausztriát arra, hogy függetlenségét nemzetközileg védjék meg. Eden külügyminiszter határozottan visszautasította a munkáspárti képviselő felszólalását.

ARADON LELEPLEZTEK AZ 1918-AS FORRADALOM ÁLDOZATAINAK EMLÉKTÁBLÁJÁT

Aradon tegnap óriási néptömeg jelenlétében leleplezték az 1918-as forradalom áldozatainak emléktábláját. Az ünnepség után az antirevizionista liga tartott gyűlést, amelyen Stelian Popescu, Lupas professzor, Suciu volt miniszter, Ascaniu professzor és mások beszéltek. A gyűlés táviratot intézett a királyhoz, Tatarescuhoz, Titulescuhoz, a jugoszláv és csehszlovák követekhez.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. igazgatója Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefonszáma: 8-61.

CENZURAT

A harmincöt

Harmincöt éve, osztották a Nobel-alapítvány kuratórius jelentést tett közlő log világlük ki. Min nyolcvanhárom Nobel-vagyis tízszázaléknál világ másfélmilliárd nyosítják a zsidó n csak a kulturápekünk tizenhétmilliój még mindig erősen ság kulturregényiség mellett. Kiderül t világában a faji elha bugnál nem is egyé közkincs, amiből eg tot küizni egyet jele megfosztani legter tudását.

Ime a husz zsidó: Adolf von Baeyer, 1905; Abraham uszetem tanára, fizik Frankfurt, fiziológus mann, a párizsi egy 1908; Ila Mécsonk intézet igazgatója, 1910; Otto Wallach, nára, kémikus, 1910; H. Friedlér, 1911; vos 1914; Richard W temi tanár, kémikus, mikus, 1919; Albert Niels Bohr kopenhágy Meyerhof, a kielii egy 1922; James Franck, Gustav Hertz, a hálgatója, 1925; Henri B démia tagja, 1927; Ra fiziológus és orvos, németországi orvos és

Ezek a nevek büsz népek, hanem a emberiségnek is és hasznot jelentenek n amely élet akar veri és másodosztályu fa osztani a világot.

Mi történik P

A távirati irodák zólnék a palesztinai rek alkalmaznak arra bereket megtevéssz? Mi is a helyzet ma Nemcsak az egysz tinából érkező auter tések is világosan n napok újult kilengés lom végső vonagláss

Hogy a sztrájkjand sem az arabok bel Hyon sztrájkhoz re hogy az arab fellah teken át élni tudjon olyan tartalékra van közelítőleg sem ré szegéltek a paleszt A sztrájk különb köz, amelyet az ara európai fegyverrel é nem képesek zoldág Erre a sztrájkra, külföldi agitátorok és a külföldi pénz a sztrájkolókat.

De nincs az a k pénz, mely végtel külföldi politikai ére kig menne, amilyen vetel egy ilyen sztr Ez a forrás rövid össze is omlik az kártyavár. Es akk munkájukban feltar károsított arab tör töük ellen fog fordú hétén át téntéségre kat —mialati a zsi és azokat a politik ték el, amelyeko táncra a szegény tá Mik voltak ezek vándorlás és földvé nemzeti kormány a Ki hiszi egy pillá